Należność pocztowa opłacona ryczałtem. Wilno, Wtorek 6 Maja 1930 r. Cena 20 groszy.

KURJER WILEŃSKI

Rok VII. NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY Nr. 103 (1745)

Mimo miljardów — ogólne bankructwo.

Królewiec, w maju.

Wiele bardzo pisano już i mówiono o różnych „Hilfach", jakie Prusy Wschodnie otrzymują od rządów Rzeszy i Prus, tytułem zasiłków dla „zagrożonej" prowincji wschodniej. Istnieje nawet specjalna ustawa o „Ostpreussen-Hilfe", uchwalonej w r. 1929, a przewidującej najróżnorodniejsze zasiłki dla rolnictwa, przemysłu i t. d. Ustawa ta uruchomiła koło ćwierć miljarda marek niem., które Prusy Wschodnie otrzymały z Berlina. Ale i *przed* formalnem uchwaleniem ustawy o „Ostpreussen-Hilfe" płynęły do kraju tutejszego olbrzymie miljony z Berlina. Mówią nam o tem pisma socjalistyczne i demokratyczne, które nie zgadzają się z systemem rozdziału funduszów „Ostpreussen-Hilfe", które przeważnie idą do kieszeni junkrów i wielkich feodalnych właścicieli ziemskich. Są to cyfry olbrzymie! Od roku 1924 do 1929 Berlin przysłał do Królewca olbrzymią sumę w wysokości *półtora miljarda marek.* Rewelacje te zamieściła niedawno demokratyczna „Frankfurter Ztg.", która krytykowała ostro rząd za nieracjonalną akcję zasiłkową, z której korzystają jedynie monarchistyczni junkrzy.

Prusy Wschodnie są niby beczką bez dna, gdzie wszystkie, nawet największe sumy, giną bez śladu, przynosząc najwyżej *chwilową ulgę* tym, co zasiłki te otrzymują. Małe gospodarstwa, jako nierentowne, upadają, wielkie zaś nie mogą podołać ciężarom społecznym i konkurencji płodów rolnych i również — upadają. Wielcy właściciele ziemscy zresztą zdają się na pomoc rządu i polegają na zasiłkach z zewnątrz, nie dbając o rentowność gospodarki. Podatków nie płacą. Gdy potrzeba pieniędzy, znajdą się w Berlinie..

Zadłużenie na roli jest olbrzymie! Wynosi ono przeszło 800 miljonów marek, podczas gdy wartość ogólna ziemi ornej Prus Wschodnich wynosi około 2 miljardów marek. 850 gospodarstw rolnych, każde z nich o obszarze ponad 100 ha, znajduje się przed kompletnem bankructwem. Stanowi to zgórą czwartą część wschodnio-pruskich dóbr o obszarze ponad 100 ha. Tych 850 gospodarstw otrzymało w 1928 r. z funduszów „Ostpreussen-Hilfe" około 100 miljonów marek na oddłużenie. Wobec bankructwa tych gospodarstw rząd traci 40 miljonów. Fiasko akcji oddłużania należy przypisać temu, że granica zasilenia kredytowego była zbyt wysoko oszacowana, wskutek czego rząd udzielił zbyt wysokich kredytów takim gospodarstwom, które nie były zdolne do uzdrowienia. Jaka gospodarka rabunkowa i nieracjonalna panuje na niektórych wielkich domenach rolnych dowodzi fakt, że na 100 ha stan bydła spadł na 2 krowy (!). Z 25.000 wschodnio-pruskich gospodarstw rolnych, które otrzymały kredyty z „Ostpreussen-Hilfe" ani jedno w ostatnich dwu latach nie uiściło podatków gruntowych ani dochodowych. O wiele gorzej jeszcze dzieje się w gospodarstwach chłopskich. W powiecie wystruckim szereg chłopów opuściło domostwa swe, pozostawiając je na łaskę losu, gdyż zadłużenie było daleko większe, aniżeli całkowita wartość gospodarstw. W powiecie człuchowskim 40.000 morgów ziemi, przeważnie chłopskiej, uległo przymusowej sprzedaży drogą licytacji sądowej.

Tak niewesoło przedstawia się sytuacja w rolnictwie. A w przemyśle?

Przemysł wschodnio-pruski, bardzo zresztą nieliczny, przechodzi niebywały kryzys. Jedyna na tutejszym terenie fabryka samochodów „Komnika" w Elblągu zbankrutowała. Tak samo zbankrutowała wielka fabryka metalurgiczna „Schichau", tak samo „Union". Upadła również jedna z największych fabryk materjałów budowlanych F. Kohna. Nawet znaczne zasiłki pieniężne z „Ostpreussen-Hilfe" nie zdołały wstrzymać upadku tych przedsiębiorstw, które od wielu lat już podatku nie płaciły.

Mówi i pisze się wiele w Prusach Wschodnich i w Rzeszy o nowym programie wschodnim. Przewiduje on istotnie wielkie środki zasiłkowe. Niektóre pisma chcą wiedzieć, że nowy program, obliczony na 5 lat, uruchomi *półtora miljarda marek na „O-hilfe".* Jest to suma olbrzymia, tem bardziej, jeśli zważymy, że w takim razie *w ciągu 10 lat Prusy Wschodnie wyciągnęłyby z Berlina horendalną sumę w wysokości 3 miljardów marek.*

Czy ta nowa pomoc rządu berlińskiego przyniesie Prusom Wschodnim jakie realne korzyści i czy uzdrowi je ekonomicznie? Według dotychczasowych doświadczeń jest to więcej niż wątpliwe, o ile Prusy Wschodnie nie wejdą na inną drogę, i o ile nie postarają się o nawiązanie kontaktu gospodarczego z naturalnem swojem zapleczem („Hinterlandem"), czyli z Polską. Prusy Wschodnie miały chyba możność przekonania się, że w ciągu tych długich beztraktatowych lat z Polską straciły one rynki zbytu, straciły dziesiątki miljonów, płynących z tranzytów i transportów kolejowych z Polski. Wskutek wojny celnej, wywołanej lekkomyślnie przez nacjonalistów niemieckich, sprowadzano do Królewca węgiel z dalekiego zagłębia Ruhry, który kosztował 4 razy tyle, co węgiel polsko-śląski. I tak było ze wszystkiem,

Wschodnio-pruska beczka bez dna, pochłaniająca wciąż nowe a nowe setki miljonów może uratować się jedynie, jeśli zamiast bezwartościowej pomocy postara się o rentowność rolnictwa i o uzdrowienie przemysłu zapomocą nawiązania kontaktu ekonomicznego z Polską. Czy rozum stanu wśród władców wschodnio-pruskich zdobędzie się na ten krok — pokaże najbliższa przyszłość.

A. Kwietniowski.

DRUSKIENIKI

ZAKŁAD ZDROJOWY, POŁOŻONY NA BRZEGU NIEMNA śród rozległych lasów sosnowych — stacja klimatyczna

Kąpiele solankowe, borowinowe i kwasowęglowe.

Kąpiele rzeczne w Niemnie i kaskadowe w Rotniczance.

Przyrodolecznictwo (kąpiele powietrzno-słoneczne)

Hydropatja, Elektroterapja, Inhalatorjum.

Pobyt urozmaicony przez wycieczki w bliższe i dalsze okolice, czółna na jeziorach, zabawy i gry sportowe.

Sezon trwa od 15 maja do 30 września.

Ceny kart kuracyjnych i wanien zniżone.

Dalsze protesty przeciw wyborom w Sądzie Najwyższym.

Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy.

Sąd Najwyższy ogłosił orzeczenie w sprawie protestu przeciwko wyborom do do Senatu w województwie nowogródzkiem. Protest ten Sąd Najwyższy oddalił. Pozatem Sąd Najwyższy rozpatrywał protesty przeciwko wyborom do Sejmu w okręgu Pińsk, Łuniniec, Sarny. Sąd najwyższy ogłosi decyzję w najbliższym czasie.

Z okazji święta 3 Maja.

WARSZAWA, 5.V. (Pat). Z okazji święta narodowego do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej nadeszły z zagranicy liczne depesze gratulacyjne. Między innemi depesze takie przesłali: J. K. M. król Belgów, J. K. M. król Bułgarji, prezydent republiki czechosłowackiej, prezydent republiki francuskiej, J. K. M. król Hiszpanji, J. C. M. Reza-Chan Pahlawi, rada regencyjna królestwa Rumunji i prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Min. Staniewicz u Pana Prezydenta.

WARSZAWA, 5.V. (Pat). Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął dziś na audjencji ministra reform rolnych p. Staniewicza.

Przed zwołaniem Soboru prawosławnego.

WARSZAWA, 5.V. (Pat). Dnia 5 maja b. r. w pałacu metropolji prawosławnej odbyła się w sprawie przedsoborowego zebrania zapowiedziana konferencja, w której udział wzięli J. E. ks. metropolita Dyonizy, arcybiskup grodzieński Aleksy, a następnie dyrektor departamentu Ministerstwa W. R. i O. P. Potocki oraz naczelnicy wydziałów M. S. Z. Hołówko i Spraw Wewnętrznych Suchenek-Suchecki. Następna konferencja w tej sprawie odbędzie się dnia 7 b. m.

Poseł Żarski przebywa nadal w więzieniu.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Urząd prokuratorski w Łodzi nie otrzymał dotąd od marsz. Sejmu żądania uwolnienia z aresztu posła komunistycznego Żarskiego. Żarski, jak wiadomo, schwytany został na gorącym uczynku zbrodni pospolitej, a mianowicie strzelał do funkcjonarjusza policji państwowej.

Urząd prokuratorski zdecydował wdrożyć dalsze postępowanie karne dla zabezpieczenia wymiaru sprawiedliwości. Poseł Żarski w dalszym ciągu pozbawiony będzie wolności.

P. Dewey zamierza udać się do Rosji Sow.

Tel. od wł. kor. z Warszawy

Doradca finansowy rządu polskiego p. Dewey zamierza bież. lata udać się do Rosji Sowieckiej. Będzie to drugi kolejno wyjazd p. Deweya do Moskwy, poświęcony prawdopodobnie, jak i w roku ub., badaniu sytuacji gospodarczej Sowietów. Dotąd termin wyjazdu p. Deweya jeszcze nie jest ustalony. Nastąpi prawdopodobnie ten wyjazd w początkach lipca.

Wyniki głosowania do Rady Miejskiej w Królewskiej Hucie.

KRÓLEWSKA HUTA, 5.V. (Pat). Według ostatnich danych oficjalnych wczorajsze wybory do rady miejskiej dały następujący wynik: ogólna ilość mandatów 54, uprawnionych do głosowania było 37.574 osób, ważnych głosów oddano 35.649, nieważnych — 210. Listy polskie uzyskały 24 mandaty, żydowske—1 i niemieckie—29 mandatów. Niemcy w stosunku do wyborów komunalnych z roku 1926 stracili 9 mandatów.

Bilans Banku Polskiego.

WARSZAWA, 5.V. (Pat). Bilans Banku Polskiego za trzecią dekadę kwietnia b. r. wykazuje zapas złota 702.184 tys. zł., t. j. o 109 tys. więcej, niż w poprzedniej Pieniądze i należności zagraniczne, zaliczone do pokrycia, zwiększyły się o 5.180 tys. do sumy 297.744 tys. zł. Również i niezaliczone do pokrycia wzrosły o 822 tys. do sumy 111.844 tys. zł. Portfel wekslowy spadł o 16472 tys. zł. i wynosi 590.565 tys. zł. Pożyczki zastawowe wzrosły o 6.330 tys. do 78.717 tys. zł. Inne aktywa wynoszą 140.561 tys., zatem o 23,600 tys. zł. więcej niż w poprzedniej dekadzie. W pasywach pozycja natychmiast płatnych zobowiązań zmniejszyła się o 62.456 tysięcy (301.737 tys. zł.) Obieg biletów bankowych wzrósł o 77.139 tysięcy (1.325.984 tys. zł.). Stosunek procentowy pokrycia obiegu biletów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku wyłącznie złotem wynosi 43,14 proc. (13,14 proc. ponad pokrycie statutowe), pokrycie kruszcowo-walutowe—61,43 proc. (21.43 proc. ponad pokrycie statutowe). Wreszcie pokrycie złotem samego tylko obiegu biletów bankowych wynosi 52,96 proc.

ZWIEDZAJCIE MIĘDZYNARODOWĄ WYSTAWĘ W LIÈGE OD 3. V. DO 1. X.

Zwołanie nadzwyczajnej sesji Sejmu.

Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy.

Wedle pogłosek kuluarowych dnia 8 maja ma być złożona petycja Sejmu do Pana Prezydenta Rzplitej o zwołanie nadzwyczajnej Sesji parlamentarnej.

* * *

W dniu wczorajszym prezes Rady Ministrów pułk. Sławek był przyjęty na 1-godzinnej konferencji przez Marszałka Piłsudskiego. Wedle pogłosek konferencja dotyczyć miała określenia stanowiska rządu wobec zapowiedzianego złożenia petycji Panu Prezydentowi o zwołaniu nadzwyczajnej sesji.

Wedle krążących pogłosek Marszałek Piłsudski miał wyrazić zgodę na petycję Sejmu na sesję nadzwyczajną. Poświęcona ona ma być zagadnieniom gospodarczym, a przedewszystkiem ratyfikacji traktatów handlowych.

Groźna sytuacja w Indjach.

Rewizje i aresztowania.

PESHAWAR, 5.V. (Pat). Policja dokonała rewizji w siedzibie miejscowego kongresu oraz szeregu innych organizacyj, przyczem skonfiskowano wiele dokumentów i aresztowano 17 osób, naskutek danych, znalezionych w korespondencji pomiędzy komitetem miejscowego kongresu a przywódcą muzułmanów afgańskich, który miał obiecać przysłanie większych oddziałów wojska na pomoc powstańcom hinduskim.

Sam przywódca muzułmanów afgańskich Hadżi Tarangzaj przybył istotnie na granicę z oddziałem 400 ludzi, jednakże wszystkie miejscowe szczepy odniosły się z obojętnością do jego apelu.

Aresztowanie Ghandi'ego.

BOMBAY, 5.V. (Pat). (Reuter) Ghandi aresztowany został w Jalalpur.

BOMBAY, 5.V. (Pat). (Reuter). Ghandi przywieziony został do Borivli wpobliżu Bombay'u, gdzie wyprowadzony został z pociągu i następnie odprowadzony pod eskortą w nieznanym kierunku.

LONDYN, 5.V. (Pat). Reuter donosi z Jalalpur, iż aresztowanie Ghandiego nastąpiło z polecenia rządu brytyjskiego.

LONDYN, 5.V. (Pat). Tutejszy sekretarjat dla spraw Indyj oświadcza, że Ghandi będzie nietyle uwięziony, ile raczej internowany. Według doniesień z Poond, przybyły tam 3 samochody z policją, które przywiozły Ghandiego. Oświadczył on przedstawicielowi Reutera, że podczas drogi policja zabezpieczyła mu wszelkie możliwe dogodności. Panuje tu przypuszczenie, że rząd Indyj wyznaczy Ghandiemu stałą pensję miesięczną w sumie 100 rupij na niezbędne potrzeby.

Komunikat oficjalny o aresztowaniu Ghandi'ego.

KALKUTA, 5.V. (Pat). Z Bombaju donoszą ogłoszony tu został komunikat urzędowy, wyszczególniający motywy aresztowania Ghandiego.

Wszczęta przez Ghandiego akcja odmawiania posłuszeństwa władzom — oświadcza komunikat — wywołała poważne następstwa w postaci powszechnego lekceważenia przepisów prawa oraz ciężkich wykroczeń przeciwko porządkowi publicznemu w całych Indjach. Wprawdzie Ghandi odrzuca użycie przemocy, jednakże ruch zapoczątkowany przez niego, prowadzi niechybnie do aktów gwałtu. Im częściej powtarzały się te wypadki, tem słabsze były protesty Ghandiego przeciwko zachowaniu się jego niedyscyplinowanych zwolenników, których widocznie nie potrafił opanować.

Komunikat wylicza wypadki stosowania przez zwolenników Ghandiego w pewnych okręgach ścisłego bojkotu towarzyskiego wobec władz i ludności angielskiej, odmawiania sprzedaży artykułów żywnościowych, co nawet doprowadziło do ustąpienia licznych naczelników gmin. Ghandi wzywał ludność do niepłacenia renty gruntowej i zapowiedział atak na monopol solny.

Wobec tych wszystkich przejawów rząd dotychczas stosował politykę jak największej tolerancji, jednakże rozwój wypadków wykazał, że możliwe jest powtórzenie się krwawych incydentów, o ile się nie położy kresu akcji Ghandiego.

Co mówi żona Ghandi'ego.

JALALPUR, 5.V. (Pat). Podczas interview pani Ghandi oświadczyła, że ma nadzieję iż Indje w odpowiedzi na niesprawiedliwione zarządzenia władz rzucą hasło walki.

Po aresztowaniu Ghandi'ego.

BOMBAY, 5.V (Pat). Abbas Tyadji, którego Ghandi wyznaczył na wodza swych zwolenników politycznych, w razie, gdyby on sam musiał ze stanowiska tego ustąpić wskutek aresztowania, objął swe funkcje.

Według doniesień z Lahore, z chwilą otrzymania tam wiadomości o aresztowaniu Ghandiego, wszystkie szkoły zostały zamknięte. Aresztowano tam 15 członków kongresu, którzy stali na straży przed sklepami, gdzie sprzedawane były materjały produkcji zagranicznej i nie dopuszczali publiczności.

Wieczorem w Bombaju odbył się olbrzymi wiec, w którym wzięło udział około 100 tys. osób. Mówcy wzywali zebranych do nieunoszenia się gwałtownością i do dalszego prowadzenia walki.

Do Ghandiego zwrócono się z wyrazami hołdu z powodu jego aresztowania. Przed aresztowaniem Ghandi wystosował do swych przyjaciół politycznych pismo, w którem wzywa ich do dalszego prowadzenia walki i przypomina, że niepodobna odzyskać wolności bez ofiar.

Zamknięcie wszystkich sklepów.

BOMBAY, 5.V. (Pat). Zamknięte zostały wszystkie sklepy hinduskie, jako też większość sklepów muzułmańskich. Giełdy zawiesiły pracę. Przy gmachu głównej komendy policji oraz przy zabudowaniach wielu zakładów publicznych postawiono posterunki wojskowe.

Ostrożność nie zawadzi.

BOMBAY, 5.V. (Pat). Wobec naprężenia sytuacji politycznej i groźby ze strony ochotników akcji biernego oporu, policja zarządziła przeniesienie całej amunicji z magazynów miejskich do arsenału.

Ghandi nie będzie oddany pod sąd.

LONDYN, 5.V (Pat). Zapytywany w Izbie Gmin, czy Ghandi będzie oddany pod sąd, sekretarz stanu dla Indyj odpowiedział: „Nie", poczem wyjaśnił, że Ghandi będzie internowany na zasadzie rozporządzenia administracyjnego. Na zapytanie, czy wobec powagi sytuacji w Indjach będą uczynione możliwie największe wysiłki w celu osiągnięcia porozumienia, sekretarz stanu Bonn odpowiedział, że pamimo wszystkich wydarzeń ostatniego okresu czasu, nie uległa zmianie polityka rządu angielskiego, zmierzająca do zwołania wielkiej konferencji głównych przywódców hinduskich.

W dalszym ciągu zapytany w sprawie aktów niesubordynacji ze strony niektórych oddziałów indyjskich w Peshawar, sekretarz stanu nadmienił, że nigdzie w całych Indjach podobne wydarzenia nie powtórzyły się. Bataljon, który wykazał fakt niesubordynacji, został zastąpiony przez inny.

Naprężona atmosfera.

KARACHI, 5.V (Pat). Panuje tu atmosfera naprężona. Główne gmachy i ulice strzeżone są przez żołnierzy Anglików i tubylców. Posterunki policyjne zajęły punkty strategiczne. Zostały one zaopatrzone w karabiny maszynowe.

WIADOMOŚCI z KOWNA

DELEGACJA LUDOWCÓW U PREMJERA TUBELISA.

W dniach ostatnich delegacja centralnego komitetu partji ludowców odwiedziła Prezesa Ministrów Tubelisa, doręczając mu 2 memorjały w sprawie sytuacji w kraju Kłajpedzkim i w sprawie amnestji dla przestępców politycznych w związku z rocznicą Witoldową.

Premjer Tubelis przyjął oba memorjały i oświadczył delegacji co następuje:

Rząd podziela pogląd ludowców, iż sytuacja w kraju Kłajpedzkim jest nienormalna. Rząd podejmie wszelkie zarządzenia, aby władze autonomiczne kraju Kłajpedzkiego nie pogwałcały konwencji Kłajpedzkiej. W chwili obecnej rząd reguluje kwestję obywatelstwa w kraju Kłajpedzkim i prowadzi finansowe układy z kłajpedkiemi władzami autonomicznemi.

Co do amnestji, to Premjer Tubelis wyjaśnił delegacji, iż się szerokiej amnestji nie należy spodziewać.

Następnie delegacja w rozmowie z Premjerem poruszyła kwestje rygoru politycznego w kraju. W odpowiedzi p. Premjer poinformował delegację, iż zmiana ustawy o stanie wojennym jest w opracowaniu. Zamierzanem jest uchylenie ustawy o walce z pleczkajtisowcami, wydanej za rządów prof. Woldemarasa. Ma być również złagodzona kara wszystkim pleczkajtisowcom, których w swoim czasie sąd doraźny skazał na różne kary.

Delegacja prosiła również Premjera, aby zezwolił emigrantom politycznym na powrot do kraju. Premjer zgodził się z delegatami, iż emigracja polityczna nie jest dla kraju korzystna i zapewnił ich, iż sprawa powrotu emigrantów do kraju zostanie wkrótce uregulowana.

ENUNCJACJE POLITYCZNE WOLDEMARASA.

W związku z notą sowiecką do Polski, współpracownik „Id. Stimme" zwrócił się z zapytaniem do Woldemarasa w sprawie możliwości wojny między Sowietami i Polską. Woldemaras oświadczył, iż bez wątpienia musi przyjść do zbrojnego starcia między obu temi państwami. Kwestją jest jedynie, czy starcie to wydarzy się w roku bież., czy też w kilka lat później. Wszystkie objektywne fakty przemawiają za tem, iż taka wojna jest nieunikniona. Symptomatyczna jest również agitacja, jaką podjęto w całej Europie Zachodniej przeciwko władzy sowieckiej. Zwłaszcza uwydatnia się to we Francji, gdzie akcję tę spowodowało uprowadzenie Kutiepowa. Cała afera z uprowadzeniem Kutiepowa, zdaniem prof. Woldemarasa jest inscenizacją. Kutiepow znajduje się obecnie w Polsce.

Momentów, jakie pobudzają różne kraje do prowokowania wojny, nie brak. Wypadki w Indjach zmuszają rząd angielski do dokładania starań aby Rosja była gdziekolwiek indziej zainteresowana. Okoliczność, iż u steru władzy stoi rząd Partji Pracy, nie jest jeszcze gwarancją. Również przed wojną światową był u władzy rząd liberalny.

Wkońcu Woldemaras zapowiedział, iż o ile Polska nie zadośćuczyni żądaniom, jakie wystawia jej obecnie rząd sowiecki, będzie się miało analogję do sytuacji, jaka istniała w Serbji przed wybuchem wojny światowej.

NOWY KONSUL LITEWSKI W RYDZE.

Konsulem litewskim w Rydze mianowany został ostatnio Varnauskas, dotychczasowy naczelnik wydz. konsularnego M. Spr. Zagr.

ZARZĄD RESTAURACJI „POLONJA"

Mickiewicza 11. **Telefon 5-93**

W związku z ogłoszeniem, zamieszczonem w dniu 25 b m. wzywa niniejszem do uregulowania rachunków następujące osoby:

1. p. **Gordona** Wojciecha, studenta z Lidy . . . . . zł. 44.55
2. p. **D-ra Kutka,** Wilno . . . . zł. 46.80
3. p. **Lisowskiego** W., b. adwokata . zł. 4'.25
4. p. **Jendzę** Stanisława, b. urzędn. kolejowego . . . zł. 60.—
5. p. **Wynena** Henryka, muzyka . . zł. 27.40

d. c. n.

Oryginalne Szwedzkie **Wirówki „Baltic"** Najdoskonalsze ze wszystkich wirówek, znanych dotychczas, poleca **Zygmunt Nagrodzki** **Wilno, Zawalna 11-a.** Niskie ceny dogodne warunki wypłaty. Żądajcie cenników.

Starcie studentów z policją.

PERPIGNAN, 5.V. (Pat). Według doniesień z Madrytu, między studentami tamtejszego uniwersytetu a policją doszło do starcia Policja musiała szarżować. Studenci weszli do gmachu uniwersytetu, niosąc trzy sztandary, zaś tłum studentów, znajdujący się na ulicy, napastował przechodniów.

Podobne wypadki zaszły także na fokultecie medycyny. Policja zmuszona została do użycia broni, przyczem jeden ze studentów został zabity, a 17 osób zostało rannych, w tej liczbie dowódca jednego z pułków huzarskich.

Do swobodnego uznania.

GENEWA, 5.V (Pat). Komitet rozjemstwa i bezpieczeństwa Ligi Narodów dyskutował dzisiaj nad projektem międzynarodowej konwencji o niesieniu pomocy finansowej państwom zaatakowanym.

Jak wiadomo, zeszłoroczne Zgromadzenie Ligi Narodów osiągnęło jednomyślnie porozumienie w niektórych ważnych punktach i poleciło komitetowi Ligi Narodów, łącznie z komitetem rozjemstwa i bezpieczeństwa opracowanie ostatecznego i całkowitego projektu odpowiedniej konwencji międzynarodowej.

Podczas dzisiejszej dyskusji delegat włoski postawił wniosek, ażeby pozostawić Radzie Ligi do jej swobodnego uznania udzielenie lub nieudzielenie pomocy finansowej państwu napadniętemu. W ten sposób pomoc finansowa miałaby mieć charakter fakultatywny, a nie obowiązkowy. Ten punkt widzenia delegata włoskiego został podtrzymany również przez delegata niemieckiego i delegata belgijskiego. Natomiast delegat fiński opowiedział się w zdecydowany sposób za obowiązkowym charakterem pomocy finansowej.

Porozumienie Anglji z Sowietami.

LONDYN, 5.V (Pat). Minister spraw zagranicznych Henderson na dzisiejszem posiedzeniu Izby Gmin oświadczył, że rząd brytyjski zawarł z rządem sowieckim porozumienie, na mocy którego powołana zostanie specjalna komisja ekspertów i szereg podkomisyj, które opracować mają plan uregulowania kwestji długów i wzajemnych pretensyj materjalnych rządów i obywateli obu stron.

Nowe prądy wśród komunistów.

PARYŻ, 5.V (A. T. E.). Organ Kiereńskiego „Dni" w korespondencji z Moskwy donosi o nowych prądach w partji komunistycznej, które ujawniają się przed nadchodzącym kongresem partji. Część opozycji prawicowej, zbliżonej do Rykowa i Woroszyłowa, wysunęła nowe hasło wprowadzenia „półnepu", t. zn. odnowienia wprowadzonego w swoim czasie przez Lenina NEPU (nowej polityki ekonomicznej) z pewnemi ograniczeniami. Zwolennicy „półnepu" żądają, aby włościanie dostarczali tytułem podatku ustaloną część zbiorów w naturze, resztę zaś mogą sprzedawać z wolnej ręki. Handel prywatny oraz wszystkie przedsiębiorstwa prywatne mają być według zwolenników „półnepu" odnowione i będą korzystać z całkowitej wolności obrotu. Podobnie jak chłopi, prywatny handel i przedsiębiorstwa opłacają podatki w towarach.

Jednocześnie z „półnepem" ujawnił się w partji komunistycznej nowy prąd, t. zw. komunistów-demokratów. Stoją oni na stanowisku bezwzględnej walki z kapitalizmem, żądają jednakże uniezależnienia związków zawodowych od dyktatury Stalina oraz agitują za utworzeniem zawodowego związku włościańskiego, który reprezentowałby interesy rolnictwa. Usunięty ostatnio ze swego stanowiska sekretarz moskiewskiej organizacji komunistycznej Bauman miał należeć do komunistów-demokratów.

Debaty nad zmianą konstytucji Gdańskiej.

GDAŃSK, 5.V (Pat). Dziś w gmachu Sejmu gdańskiego odbyło się posiedzenie sejmowej komisji konstytucyjnej, na którem rozpoczęto obrady nad projektem ustawy o zmianie konstytucji Gdańska, opracowanym przez przewodniczących komitetu plebiscytowego, obejmującego wszystkie stronnictwa mieszczańskie sejmu gdańskiego. W toku obrad przyjęto w pierwszem czytaniu szereg paragrafów ustawy o zmianie konstytucji.

Paragrafy te przewidują zmniejszenie liczby posłów sejmu gdańskiego, wprowadzenie postanowień, umożliwiających rozwiązanie sejmu mocą własnej uchwały lub drogą plebiscytową, lub też na żądanie senatu, dalej rozwiązanie obecnego sejmu po uchwaleniu zmiany konstytucji, zmniejszenie liczby członków senatu rządzących z 24 na 12 i całkowitą parlamentaryzację senatu. Postanowienia te uzyskały aprobatę wszystkich stronnictw mieszczańskich oraz socjal-demokratów.

Awantury „obwiepolskie" w Gdyni.

GDYNIA, 5.V. (Pat). 3-ci Zjazd Młodych Obozu Wielkiej Polski trzymał w podnieceniu całe miasto. Już od samego rana członkowie zjazdu, po wyjściu z hotelu „Riviera" zamierzali otworzyć pochód, z którego jednak zrezygnowali z powodu zbierającej się tłumnie wrogo usposobionej ludności. Do mniejszych starć doszło przy domu zdrojowym na Kamiennej Górze i przy domu kuracyjnym. Na przystani pasażerskiej jeden z członków powracającej wycieczki O. W. P. w Helu w czapce szkoły Wawelberga, wskazał na marynarza, który rzekomo miał brać udział w zamieszkach, grożąc skierowanym ku niemu rewolwerem. W rezultacie wywiązała się bójka, zlikwidowana przez policję. Po obu stronach byli poturbowani. W godzinach wieczorowych cała ludność Gdyni wyległa na ulice, tłumnie obiegając hotele, w których zatrzymali się członkowie zjazdu. Rzesze robotnicze ludności kaszubskiej gwizdaniem odprowadzały odjeżdżających uczestników zjazdu, którzy pod silną eskortą policji uzbrojonej w karabiny, odprowadzeni byli na dworzec. W ciągu całego dnia w różnych częściach miasta miał miejsce szereg awantur, w wyniku których kilkanaście osób było aresztowanych.

GDYNIA 5.V. (Pat). W drugim dniu zjazdu Obozu Wielkiej Polski w dniu 4 b. m. stosownie do programu miało się odbyć zebranie kierowników Obozu w liczbie 60 osób. Sala była zamówiona na godz. 10 w hotelu Centralnym, jednak kiedy delegaci udali się tam, właściciel hotelu p. Skwiercz odmówił udzielenia lokalu. Z taką samą odmową spotkali się delegaci we wszystkich lokalach w Gdyni i na Kamiennej Górze, poczem grupami udali się nad morze i chcieli tam odbyć zebranie pod gołem niebem. Policja jednak udaremniła ten zamiar, aby nie dopuścić do awantur wobec nadciągających z różnych stron wrogich obozowi gdynian. Nadzwyczajnej czujności i sprawności władz bezpieczeństwa z p. starostą Pożerskim, zastępcą starosty Kowalskim i komisarzem policji Sozańskim na czele, którzy w zagrożone miejsca błyskawicznie autami ciężarowemi wysyłali policję, żandarmerję i straż ogniową, należy zawdzięczać, że nie doszło do wielkiego przelewu krwi.

Groźny pożar.

ŁOMŻA, 5.V. (Pat). W osadzie Wizna, należącej do Franciszka Powichrowsikego wybuchł pożar, który wkrótce przerzucił się na inne zabudowania. Pastwą płomieni padło 20 domów mieszkalnych, 44 stodoły, 71 chlewów, należących do 54 gospodarzy. Z inwentarza spaliło się 15 świń i 6 cieląt. Straty narazie nieustalone. Jak w pierwiastkowem dochodzeniu stwierdzono, pożar powstał wskutek zbrodniczego podpalenia.

WOJNA NĘDZY!

Zamów natychmiast los I-ej Klasy Loterji Państwowej w największej i w najszczęśliwszej Kolekturze w Kraju

»NADZIEJA«

Lwów, Sykstuska 6

a wygrasz główną wygraną **750.000** Złotych, lub wygrane po Zł. 350.000, 250.000, 150.000, 100.000, 80.000; 75.000 60.000, 50.000, 40.000, 25.000 i t. d. i t. d.

Co drugi los wygrywa!

Premja w kwocie **Zł. 150.000** na los **104742**
Zł. **75.000** na Nr. 75412 Zł. **25.000** na Nr. 144699
Zł. **40.000** na Nr. 81933 Zł. **20.000** na Nr. 78420
Zł. **10.000** na N-ry 50920 i 134018
padły w ostatniej Loterji na zakupione u nas losy.

Ceny losów: Ćwiartka—Zł. 10, Połówka—Zł. 20, Cały—Zł. 40.

Ciągnienie już 17 i 19 maja b. r.!

Losy wysyłamy natychmiast po otrzymaniu zamówienia, dołączając nasz blankiet P.K.O. na przesyłkę należytości, wolną od porta.

W tem miejscu wyciąć i wypełnione nadesłać!

Karta Zamówień Wilno.

Do
Kolektury „Nadzieja", Lwów, Sykstuska 6.

Niniejszem zamawiam .... losów całych po Zł. 40.—
.... „ połówek „ „ 20.—
.... „ ćwiartek „ „ 10.—
Należytość Zł. .... uiszczę natychmiast po otrzymaniu losów.
Imię i nazwisko ....
Dokładny adres ....
(Uprasza się czytelnie wypełnić).

KUP LOS

21-ej Loterji Państwowej
w szczęśliwej kolekturze
K. GORZUCHOWSKIEGO
Wilno, Zamkowa 9.

32.000.000 złotych wygranych
Co drugi los wygrywa.
Ciągnienie I-ej kl. 17 i 19 maja rb.
Cena: ćwierć losu—10 zł., pół losu—20 zł., całego losu—40 zł.
Zamiejscowym wysyłamy pocztą. Konto czekowe Nr. 80365
1546-3

PIWO

Pilzneńskie Marcowe Gabinetowe
Znanego **Browaru** Sp. Akc. **„E. LIPSKI"** **jest już w sprzedaży**
OBCIĄG BROWARU — Ul. Popławska 31, tel. 16-19.

Tajny arsenał w klubie sportowym.

BERLIN, 5.V. (Pat). Policja polityczna na podstawie dłuższej obserwacji przeprowadziła dziś niespodziewaną rewizję w mieszkaniu radcy rządowego dr. Luebbena, kierownika t. zw. klubu sportowego marynarki niemieckiej, a zarazem jednego z najbardziej aktywnych członków bojówki nacjonalistycznej Wiking. Urzędnicy policji zrewidowali jednocześnie wynajęte przez klub, rzekomo dla celów sportowych, łodzie, znajdujące się na przystani jeziora Stoessensee wpobliżu Berlina. Rewizja dała wyniki nieoczekiwane. W mieszkaniu dr. Luebbena wykryto cały magazyn wojskowej broni palnej, amunicji i granatów ręcznych. Pozatem policja skonfiskowała kilkaset sztuk emblematów rozwiązanej bojówki Wikinga. Dr. Luebben oraz kilku członków klubu zostali aresztowani. Dotychczasowe śledztwo wykazało, że klub był organizacją o charakterze czysto wojskowym i uprawiał pod kierownictwem b. oficerów marynarki niemieckiej stałe ćwiczenia wojskowe. Członkowie klubu rekrutujący się z szeregów młodzieży nacjonalistycznej, odbywali regularne ćwiczenia w używaniu wszystkich rodzajów broni.

Klęska pożarów.

NOWY YORK, 5.V. (Pat). Wskutek klęski pożarów, jaka nawiedziła wiele stanów wschodnich, setki ludzi utraciło dach nad głową. Szkody materjarjalne obliczają na 7 milj. dolarów. W Nashua 200 budynków uległo zupełnemu zniszczeniu.

Zmiany na stanowiskach dyplomatycznych.

BERLIN, 5.V (Pat). Według informacyj prasy, już w najbliższych dniach ma nastąpić formalna nominacja dr. Bernharda von Bülowa na stanowisko podsekretarza stanu w urzędzie spraw zagrynicznych.

Von Bülow niezwłocznie ma objąć urząd. Obecny podsekretarz stanu von Schubert wyjechać ma na urlop wypoczynkowy. Zdaniem dzienników, możliwe jest, iż von Schubert stanie na czele delegacji niemieckiej na najbliższą sesję Rady Ligi Narodów.

Amerykańskie siły techniczne w Z. S. S. R.

RYGA, 5.V. (Ate). Do Stalingradu (?) przybyła grupa inżynierów i techników amerykańskich, którzy mają pracować w fabryce traktorów. Pismo zaznacza, że ze względu na brak specjalistów sowieckich, rząd sow. zmuszony jest do angażowania większej liczby fachowców zagranicznych dla pracy w fabrykach, produkujących traktory. Wkrótce z Ameryki ma przybyć następna grupa inżynierów i techników, składająca się z 90 osób, którzy zostaną zatrudnieni w fabryce traktorów im. Dierżyńskiego.

Doktorat honoris causae.

OXFORD, 5.V. (Pat). W uniwersytecie oxfordskim odbyło się uroczyste nadanie doktoratu honoris causa Bronisławowi Dembińskiemu, profesorowi uniwersytetu poznańskiego, prezesowi międzynarodowego kongresu historycznego, mającego się odbyć w Warszawie w roku 1933.

Zawody hippiczne w Rzymie.

RZYM, 5.V. (Pat). W pierwszym dniu międzynarodowych zawodów hippicznych w Rzymie w konkursie o nagrodę Esquilino (kategorja precyzyjna) pierwsze miejsce zajął Włoch Borsarelli. Por. Rojcewicz zajął zaszczytne 4-te miejsce, a rtm. Królikiewicz 17-te miejsce.

DZIERŻAWA

Hotelu i Cukierni
przy Zakładzie Zdrojowym
w DRUSKIENIKACH
do wzięcia na sezon kąpielowy
od 15 maja do 30 września b. r.
Warunki ustnie lub pisemnie w Zarządzie Zakładu Zdrojowego w Druskienikach.
1605 3

Ustąpienie v. Schuberta.

W berlińskim urzędzie spraw zagranicznych na Wilhelmstrasse zaszła w dniach ostatnich zmiana personalna doniosłego znaczenia. Długoletni podsekretarz stanu von Schubert, który przez cały czas choroby ministra Stresemana kierował właściwie polityką zagraniczną Niemiec i który zresztą stale w Genewie bądź to towarzyszył Stresemanowi, bądź to zastępował go w reprezentowaniu rządu niemieckiego, opuścił swoje stanowisko, przekazując je Bernhardowi von Buelowowi, dotychczasowemu naczelnikowi II oddziału w min. spraw zagr.

Według wiadomości urzędowych ustępujący podsekretarz stanu obejmie stanowisko ambasadora Niemiec w Londynie. Nominacja v. Buelowa świadczy, że minister Curtius ma zamiar prowadzić własną politykę nowemi torami.

Powrót kanclerza Schobera.

WIEDEŃ, 5.V. (Pat). Kanclerz Schober powrócił do Wiednia ze swej podróży paryskiej i londyńskiej.

WIEDEŃ, 5.V. (Pat). Po przybyciu do Wiednia oświadczył kanclerz Schober na dworcu wobec dziennikarzy co następuje. Wizyta moja w Paryżu i Londynie była przedewszystkiem aktem kurtuazji, a spowodowana została przez fakt, iż musiałem absolutnie przeszkodzić temu, by wizyta moja w Berlinie i Rzymie nie była źle komentowana. Wizyta w Rzymie miała na celu ustalenie dobrych stosunków przyjaźni, równocześnie zaś podziękowanie za poparcie, użyczone Austrji przez Włochy w Hadze. Wizyta moja w Berlinie, pomijając sprawę rokowań o zawarcie traktatu handlowego, była wynikiem zrozumiałej potrzeby ministra niemieckiego niemieckiej Austrji odwiedzenia współrodaka niemieckiego w Rzeszy. Zaproszenie do Paryża i Londynu dało mi pożądaną sposobność wyrażenia nietylko podziękowania za pomoc Francji i Anglji, użyczoną Austrji na konferencji haskiej, lecz także poinformowanie ościennych państw o rozwoju wewnętrznym, politycznym i gospodarczym nowej Austrji. Wizyta moja miała wzbudzić zaufanie do Austrji oraz wyjednać ze strony poważnych czynników poparcie dla dążeń Austrji. Wszystko to udało mi się omówić w ostatnich rozmowach z potentatami światowymi. Cieszę się z tego dla Austrji, ponieważ naród mój ma pełne prawo do lepszej przyszłości pod względem gospodarczym i politycznym.

Prasa francuska o Prusach Wschodnich.

PARYŻ, 5.V. (Pat). Dzisiejsza „Action Francaise" omawia stosunek Rzeszy Niemieckiej do jej kresów wschodnich. Zaznaczywszy że Prusy Wschodnie nigdy nie były krajem prawdziwie rolniczem i że hodowla bydła została tam właściwie wprowadzona w tym celu, aby zaradzić w pewnej mierze słabej wydajności ziemi, dziennik podkreśla, że kraj ten jest przedmiotem szczególnej pieczołowitości ze strony prezydenta Hindenburga tak samo, jak był ukochanym dzieckiem Wilhelma II i Bismarcka. Idea Drang nach Osten zostanie nadal kierowniczą myślą polityki niemieckiej, podobnie jak za czasów cesarstwa.

Nie należy zapominać — pisze dalej dziennik — że Prusy Wschodnie stanowią typowy przykład obszarów kolonjalnych, pozbawionych wszelkich węzłów terytorjalnych, geograficznych lub gospodarczych z Rzeszą Niemiecką. Pomorze pozostawało pod panowaniem Niemiec zaledwie 294 lata, wówczas gdy do Polski należało przez 632 lata. Pojawienie się nanowo państwa polskiego, przyciągającego do siebie siłą ciążenia liczne żywioły słowiańskie, niepokoi, oczywiście, Niemców i tym się tłumaczy prawdopodobnie fakt, że republika niemiecka chciałaby grać rolę państwa opatrznościowego dla Prus Wschodnich

Uprowadzenie księży.

LONDYN, 5.V. (Pat). Według doniesień z Szanghaju, dwóch księży hiszpańskich w południowo-zachodniej części prowincji Szan-Si zostało uprowadzonych. Dotychczas niema wiadomości o miejscu ich pobytu.

Ustroje polityczne państw bałtyckich

(Wrażenia z odczytu prof. W. Makowskiego b. ministra sprawiedliwości, prezesa Komisji Konstytucyjnej Sejmu).

Dzięki staraniom Dyrekcji Instytutu Naukowo Badawczego Europy Wschodniej dnia 30 kwietnia znakomity uczony prof W. Makowski przybył do Wilna i wygłosił w auli Wyższej Szkoły Instytutu odczyt na temat „Ustroje polityczn. państw bałtyckich Finlandji, Estonji, Łotwy i Litwy".

Witany rzęsistemi oklaskami licznie zebranych słuchaczy i publiczności, świetny znawca prawa konstytucyjnego i mówca prof. W. Makowski, dziękując Dyrekcji Instytutu za zaszczytne i miłe jego sercu zaproszenie no odczyty oraz słuchaczom za życzliwe przyjęcie, rozpoczyna odczyt treściwą, świetnie skonstruowaną ilustracją stosunków politycznych, jakie wpłynęły na kształtowanie się współczesnego ustroju politycznego państw bałtyckich, politycznie niezawisłych, powstałych po rozkładzie państwa rosyjskiego na wybrzeżach Bałtyku.

Dzisiejsza nauka, jak stwierdza prelegent, nie docenia należycie zagadnień rozwojowych politycznych Europy Wschodniej, jeżeli chodzi o stanowisko i stosunek do myśli politycznej Zachodu i jej wpływów na Wschodzie Europy.

Jednem z zagadnień takich, wysuwających się na czoło, jest zagadnienie życia historycznego ustrojów politycznych Europy Wschodniej. Obserwujemy tu interesujące zjawisko polityczne jako specyficzny oddźwięk myśli z Zachodu w zastosowaniu na Wschodzie Europy.

Mówiąc o państwach bałtyckich prelegent ma na myśli 4 państwa, które powstały po wojnie światowej z rozkładu państwa rosyjskiego: Finlandję, Estonję, Łotwę i Litwę.

Wszystkie te 4 państwa mają ustawy konstytucyjne podobne:

Finlandja najwcześniejszą 17.VII 1919 r.

Estonja 15.IV 1920 r.

Łotwa 15.II 1922 r.

Litwa pierwszą 1.VIII 1922 r., drugą 15.V 1928 r.

Skrystlizowały się te konstytucje pod wpływem warunków wspólnych, polityczynch Europy Wschodniej. Pierwsza więc cecha wspólna—wspólność czasu — odpowiada układowi stosunków historycznych w Europie Wschodniej.

Oprócz czasu, był tu także pewien wspólny punkt wyjścia tych konstytucyj, które kształtowały się w ścisłej zależności od warunków lokalnych i opierały się na następujących przesłankach:

1) Wszystkie 4 państwa nadbałtyckie były wyzwolone z pod władzy państwa rosyjskiego i pod jego wpływami kształtowało się ich życie,

2) Uzyskanie niezawisłości tych państw dokonywa się w jednym czasie,

3) Specyficzne stosunki narodowościowe tych państw, w odniesieniu do Rosji i nazewnątrz, są podobne. Naprzykład spotykamy w każdem z tych państw 2 narodowości: w Finlandji Szwedzi i Finlandczycy, w Łotwie — Niemcy i Łotysze, w Estonji— Niemcy i Estończycy, w Litwie — Litwini i Polacy.

Wszędzie w tych państwach narodowości były przeciwstawieniem narodowości rosyjskiej, więc mamy do czynienia tutaj z elementem narodowościowym, złożonym specyficznie i zbliżonym we wzajemnym do siebie stosunku: przedstawicieli miejscowej ludności pracującej, zamieszkałej na ziemi i obszarników, przeważnie obcej narodowości.

Ten obrys zmiennych wpływów narodu na naród charakteryzuje te państwa i stwarza wspólne cechy podobieństw.

Są tu także i różnice zagadnień prawno-politycznych, jako to: Finlandja różni się od innych państw bałtyckich tem, że posiadała już własny statut organizacyjny, który dawał jej pewne prawa autonomiczne; posiadała go w Rosji oraz pewne cechy odrębne, jako osobne państwo i, miała tradycję samoistnego bytu w wyższym nawet stopniu aniżeli b. Królestwo Polskie. Statut ten, w ostatniej redakcji z 1906 r., był wznowiony przez rządy rosyjskie. Charakteryzuje to wstęp do Konstytucji Finlandji, który zaczyna się od powołania się na ten statut. Wstęp ten stwierdza, że Finlandja jest państwem, które już istniało i ewenementem politycznym jest tylko odzyskanie niezawisłości. Wstęp ten brzmi: „Wobec tego, że Finlandja została państwem suwerennem i niepodległem postanowiliśmy, nawiązując do tradycji" i t. d.

Konstytucja Finlandji jest więc tylko zmianą, reformą ustroju wobec nowego czynnika — niezawisłości.

Inaczej jest w Estonji. Wstęp do Konstytucji Estońskiej stwierdza, że „Naród Estoński powodowany silną i niezłomną wolą, stworzenia państwa..." i t. d.

Te charakterystyczne wstępy stają się podstawą do dalszych wywodów prelegenta.

Jest to pierwsza różnica, bo w tych samych stosunkach znajduje się Łotwa i Litwa.

Różnica ta odbija się na konstytucjach tych państw. Finlandzka konstytucja będzie ostrożna, ujawnia istniejącą w społeczeństwie pewną praktykę państwową i zrównoważenie.

Sposób przystąpienia do organizacji państwa w Finlandji świadczy także o pewnej rutynie w pracy państwowej.

W innych państwach istnieje natomiast znaczny zapał i dążenie do tworzenia nowych form ustrojowych.

Łotwa i Estonja ponadto, już w łonie państwa rosyjskiego, miały pewne cechy odrębne, pozytywne, prawa prywatnego.

O ile chodzi o Litwę, to te cechy odrębne pozytywne tutaj nie występują, — była ona pod wyjątkowemi zarządzeniami absolutyzmu rosyjskiego, jako generał-gubernatorstwo kresowe.

Jeżeli więc chodzi o stanowisko prawno-publiczne tych 4 państw w państwie rosyjskiem, to wszystkie one są odrębnej narodowości państwowej. Musiały przeto, przygotować się, dążyć do zrealizowania samodzielnego życia państwowego. A jeżeli sięgniemy do historji dziesięciu ostatnich lat XIX w., to zobaczymy, że przygotowania do własnej państwowości były b. nikłe:

Fakt charakterystyczny, że barwy państwowe Estonji są barwami pierwszej korporacji estońskiej uniwersytetu w Tartu.

Nie było tutaj tak jak w Polsce, gdzie tradycja państwowa wywoływała silne dążenie mas narodowych do zorganizowania własnego niepodległego bytu państwowego, nawiązując do świetnej tysiącletniej tradycji historycznej.

Tutaj, w tych państwach, mamy do czynienia z czem innem, z czynnikami zastępującemi tę tradycję, działającemi w ciągu krótkiego czasu i doprowadzającymi do stworzenia nowych form państwowych.

Czynniki owe, to wzrastająca, charakterystyczna naogół dla XIX i XX wieku siła samowiedzy narodowej, która się rozwijała począwszy od XIX wieku, dzięki której narody „nie polityczne" nie zostały pochłonięte przez narody „polityczne". Objęła ta siła i narody bałtyckie, które dotknął ucisk imperjalizmu rosyjskiego. Ucisk wytworzył odpór narodu jako czynnika łączącego ludzi dla wykonania wspólnej, czynnej, swoistej roli historycznej. Czynnik ten w połowie XIX w. wytworzył silne prądy niezawisłej myśli politycznej wśród ludów nadbałtyckich, kształtując samowiedzę narodową, jako naturalny objaw przeciwstawienia się uciskowi zaborczej narodowości rosyjskiej.

To dążenie ludów ujarzmionych przez Rosję do niezawisłości powstało jako odpór przeciwko systemowi państwowemu rosyjskiemu, ponieważ system ten do 1904 r. był oparty na systemie państwa policyjnego, na ucisku, na stłumieniu życia indywidualnego, wolnościowego. Jednak wszystko to powodowało tylko to, że każda myśl i hasło wolnościowe przychodziły łatwo do ludów ciemiężonych. Jest to, bowiem, prawo społeczne, że działalność społeczeństwa jest wynikiem:

1) inicjatywy zaradczej,
2) uświadomienia potrzeby,
3) decyzji,
4) realizacji celu, zdążającego do uzyskania środków dla zaspokojenia potrzeby.

Uświadomienie potrzeby opiera się na negacji, na stwierdzeniu braku. Wpływy rewolucyjne rosyjskie wszędzie, za wyjątkiem Finlandji, musiały iść tą samą drogą, musiały szukać wzorów życia innego na Zachodzie Europy. Myśl niepodległościowa, przeciwstawiająca się uciskowi, musiała zwracać się ku Wielkiej Rewolucji Francuskiej, ku wielkim hasłom „Dekleracji praw człowieka i obywatela" i widzimy, że twórcza myśl demokratyczna w Europie, w w państwach, powstałych jako niezawisłe po wielkiej wojnie światowej, poszła dalej, naprz. równouprawnienie kobiet. Punktem, bowiem, wyjścia zasad konstytucyjnych twórców ustroju konstytucyjnego Francji były bliższe niepodległościowcom nowopowstających państw niezawisłych.

Jerzy Kamiński.

(Dok. nastąpi).

WIEŚCI I OBRAZKI z KRAJU

Pożar w Kurzeńcu.

Ogień strawił 3 domy, sklep i wiele zabudowań gospodarczych z inwentarzem.

W miasteczku Kurzeniec, pow. wilejskiego wybuchł pożar w jednym z domów przy ul. Miadziolskiej.

Rozszerzające się błyskawicznie płomienie strawiły 2 domy mieszkalne i spichrz z 800 pudami zboża, stanowiące własność Icka Cymermana, dom i chlew Mowszy Kurzeńca oraz należące do Winersztejna, Frygmana i Alperowicza sklep i 2 chlewy.

KIEMIELISZKI

+ **Koniokrdzi grasują.** W niedzielę ubiegłą do stajni Antoniego Kozłowskiego w zaścianku Pojzdunie, gm. kiemieliskiej włamali się nieujęci dotąd złoczyńcy, którzy po odkręceniu żelaznej sztaby, na jaką stajnię zamykano, uprowadzili 2 konie, wartości 600 złotych.

KOBYLNIKI

+ **Lasek padł pastwą płomieni.** W gm. kobylnickiej wynikł pożar lasu należącego do maj. Augustowo Witolda Haniewskiego.

W wyniku spłonął młody drzewostan na obszarze 70 ha. Straty wynoszą 7000 zł.

3 Maja w Wilnie i Wileńszczyźnie.

Dorocznym zwyczajem przebieg w Wilnie uroczystości 3 Maja wypadł w r. b. nadzwyczaj okazale. Już w przeddzień właściwego święta miasto przybrało szatę odświętną. Na ulicach panował ruch ożywiony. Wszystkie gmachy rządowe i samorządowe jak również i prywatne przybrane były zielenią, flagami o barwach państwowych, a niektóre iluminowane. Śliczny ranek 3 maja spowodował, że już w godzinach rannych tłumy świątecznie ubranych mieszkańców wyległy na ulice, śpiesząc uczcić swoją obecnością przebieg tak drogiego sercu Polaka święta narodowego.

O godz. 10.15 w Bazylice Katedralnej, rzęsiście iluminowanej, wśród tłumów wiernych oraz przybyłych przedstawicieli władz państwowych i samorządowych J. E. ks. arcybiskup Jałbrzykowski odprawił uroczyste nabożeństwo.

W prezbiterjum zasiedli wszyscy reprezentanci władz miejscowych z p. wojewodą Raczkiewiczem, prezydentem miasta mec. Folejewskim, oraz rektorem U. S. B. ks. Falkowskim na czele. Na nabożeństwo przybyli również delegacje stowarzyszeń i organizacyj społecznych, strzelcy, harcerze, korporacje i szkoły wraz ze sztandarami.

Po skończonem nabożeństwie zebrani udali się na plac ćwiczeń 4 pułku ułanów na ul. Kalwaryjskiej, gdzie odbyła się wspaniała rewja wojsk i organizacyj przysposobienia wojskowego.

Punktualnie o godz. 11 odbyła się tam msza polowa, po której ks. kapelan Śledziewski wygłosił do zebranych oddziałów wojskowych podniosłe kazanie na temat znaczenia święta 3 Maja, oraz złożył hołd twórcom konstytucji majowej.

Po mszy świętej odbyła się niezwykle imponująca defilada wojskowa, którą przyjęli p.p. wojewoda Raczkiewicz w towarzystwie gen. Krok-Paszkowskiego. Kolejno budząc podziw licznie zebranych tłumów swym dziarskim wyglądem przedefilowały 1, 5 i 6 p.p. Leg., następnie zaś 3 pułk saperów, artylerja konna, ciężka, oraz szwadrony 4, 13 i 23 pułku ułanów, owacyjnie witane przez zgromadzoną na placu publiczność.

Po skończonej defiladzie odbył się przegląd organizacyj przysposobienia wojskowego.

Na plan pierwszy pod względem swej dziarskiej prezentacji wysunęły się oddziały strzelca wileńskiego.

Zabawy, odczyty i przedstawienia.

Po południu na krańcach miasta, w lasku na Zwierzyńcu, Zarzeczu i Antokolu odbyły się zabawy ludowe, bogato urozmaicone programem sportowym, wieczorem na placu Łukiskim wyświetlany był film sportowy, zaś w ogrodach, parkach i placach orkiestry wojskowe odegrały szereg pieśni ludowych i wiązanek legjonowych. Wieczorem w teatrze na Pohulance odbyło się przedstawienie „Krakowiacy i górale".

Nabożeństwa w innych świątyniach.

W świątyniach wszystkich wyznań w godzinach od 10—12 odprawione zostały uroczyste nabożeństwa na intencje pomyślności państwa polskiego.

Na prowincji.

W poszczególnych powiatach województwa wileńskiego obchód rocznicy konstytucji majowej wypadł również b. okazale. I tak w Święcianach, Postawach, Wilejce, Mołodecznie po uroczystem nabożeństwie odbyły się defilady miejscowych oddziałów wojskowych oraz organizacyj przysposobienia wojskowego, hufców szkolnych i organizacyj społecznych.

Gmachy i urzędy państwowe we wszystkich tych miastach przybrane były zielenią, udekorowane flagami państwowemi i iluminowane.

Na pograniczu.

W oddziałach KOP. na pograniczu polsko-sowieckiem, litewskiem i łotewskiem dzień 3 Maja również obchodzono nader uroczyście. W przybranych zielenią i emblematami państwowemi strażnicach KOP., odbyły się po nabożeństwie pogadanki i odczyty dla żołnierzy na temat konstytucji 3 Maja i jej znaczenia dla państwa.

W obronie przed „Czerwonym kogutem"

obrady Związku Straży Pożarnych.

W niedzielę dnia 4 go b. m. odbyło się w Małej Sali Konferencyjnej Urz. Woj. posiedzenie Rady Związku Straży Pożarnych woj. wileńskiego. Przewodniczył dotychczasowy prezes zarządu Związku p. Oktawjan Rackiewicz. W obradach uczestniczył p. wojewoda Raczkiewicz, p. wicewojewoda Kirtiklis, delegat Głównego Związku Straży Pożarnych z Warszawy Henryk Pawłowski oraz kilkunastu delegatów, reprezentujących wszystkie powiaty woj. wileńskiego.

Przedmiotem obrad był przedewszystkiem stan bezpieczeństwa pożarnego w naszem województwie. Okazało się, że woj. wileńskie posiada zaledwie 154 straży pożarnych, czyli, iż przeciętnie każda straż obejmuje obszar 184 kilometrów kwadratowych. Ażeby zaś ziemia nasza była należycie zabezpieczona przed pożarami powinna posiadać 590 straży pożarnych. Stwierdzono konieczność rozplanowania sieci straży pożarnych w ten sposób, ażeby na każdą straż przypadał mniej więcej taki sam obszar, gdyż obecnie są okolice, w których jest nagromadzonych więcej straży pożarnych, gdzie indziej zaś są olbrzymie przestrzenie pozbawione straży pożarnych w zupełności. Obrady wykazały dużą poprawę stosunków, zwłaszcza dzięki pomocy Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, który w roku ubiegłym przeznaczył na cele pożarnictwa trzykrotnie większe sumy, aniżeli w latach poprzednich. Dzięki tej pomocy zakupiono 49 nowych sikawek pożarnych i inne utensylja.

Uchwały Rady, powzięte wczoraj, idą w tym kierunku ażeby przy dalszym współdziałaniu władz wojewódzkich wciągnąć do roboty w dziedzinie pożarnictwa przedewszystkiem w jak najszerszym zakresie samorządy. Postanowiono zwiększyć w miarę możności liczbę straży pożarnych w naszem województwie, według zgóry ułożonego planu. Postanowiono zaangażować 4 fachowych instruktorów, których zadaniem będzie roztoczyć fachową opiekę nad wyszkoleniem straży. Dalej uchwalono, iż funkcjonarjusze straży pożarnych winni utrzymywać z władzami policyjnemi kontakt specjalnie w dziedzinie podpalań, mających na celu uzyskanie premji asekuracyjnej.

Wiele uwagi poświęciła Rada sprawie rozwinięcia propagandy za pomocą nawiązania ścisłego kontaktu z prasą, przez urządzanie konferencyj prasowych. W ten sposób prowadzona ma być wśród społeczeństwa akcja, zmierzająca ku wystrzeganiu się pożarów, których przyczyną w wielu wypadkach jest nieostrożne obchodzenie się z ogniem. Pożarnictwo weźmie czynny udział w Targach Północnych wznosząc na terenie Targów własny pawilon propagandowy i urządzając w Wilnie w czasie Targów wielkie ogólno-wojewódzkie zawody ćwiczebne straży pożarnych. Wydane będą broszury propagandowe.

Wielką rolę wypełnić ma również nauczycielstwo, a dalej kobiety. Ma być stworzonych kilkadziesiąt samarytańskich pomocniczych oddziałów żeńskich przy strażach pożarnych. Oddziały te prowadziłyby pracę kulturalno-oświatową.

Wciągnięcie do pracy w dziedzinie pożarnictwa rozmaitych gałęzi naszej administracji znalazło wyraz w wyborach do zarządu Związku. Do zarządu weszli: wicewojewoda Kirtiklis, naczelnik Józef Rakowski, kurator Pogorzelski, p. Oktawjan Rackiewicz, komendant Waligóra i kierownik Oddziału PKO w Wilnie Biernacki. Prezesem Rady Związku wybrany został wojewoda Raczkiewicz, zaś prezesem Zarządu Związku p. Mieczysław Bohdanowicz. do komisji rewizyjnej weszli Alfred Urbański, Michał Łukaszewicz i Jan Łokuciewski, zaś jako zastępcy p.p. Umiastowski i Orlicki.

99-ta Środa Literacka.

99! Liczba wielce osobliwa z wielu względów, choćby przez tak bliskie sąsiedztwo z setką. To sąsiedztwo niezawsze jednak wychodzi jej na dobre, owo jubileuszowe 100 zabiera zbyt wiele korzyści z racji swego uprzywilejowanago stanowiska. Przykład — „wyż wymieniona" Środa. I prelegent (p. Tadeusz Szeligowski) miły i mówił rzeczy bardzo ciekawe, różne, wielce interesujące, swoje spostrzeżenia z pobytu w „metropolji świata", jak nazywają stolicę Francji, a publiczności było niewiele. Wszyscy szykują się na Środę jubileuszową, na której p. Balcerkiewiczówna wystąpi w siedemdziesięciu i siedmiu skórach, jak ów czarodziejski wąż czy smok z bajki, coraz to co innego pięknie recytując. Będzie to bardzo efektowne i niewątpliwie godne obejrzenia, twierdzę jednak, że Środa ostatnia była w swoim rodzaju napewno niemniej ciekawa, o czem świadczy nieustająca uwaga, z jaką wysłuchano półtoragodzinnej prelekcji. Wiemy nieporównanie więcej o Francji niż Francuzi o nas, lecz bynajmniej nie za dużo. Nigdy nie zaszkodzi zatem usłyszenie, interesującego zwłaszcza, odczytu.

(sk)

„Małżeństwo Loli"

K. Zbierzchowskiego

w „Ognisku Kolejowem".

Satyra na mieszczańskie bagienko domowe, odmiana dulszczyzny, rzecz już dziś nieco anachroniczna. Należałoby na jakiś czas zerwać z temi przedwojennemi sztukami, zwłaszcza w nieco słabszym gatunku, jak omawiana. Do wyjątków należą takie dramaty jak „W sieci" Kisielewskiego np., ale to już są dzieła wyjątkowej wartości, mało zresztą dostępne dla t. zw. teatrów amatorskich Te stanowczo powiny zerwać z tym rodz. sztuk, rzadko kiedy mogąc się zdobyć na odpowiednią ich oprawę stylową, charakterystykę typów etc. Publiczność siedzi zdezorjentowana słysząc o kinie, widząc panny palące papierosy, a służącą zapalającą... świece w salonie na uroczystem przyjęciu. Wszystko to kłóci się ze sobą zawzięcie tworząc bezsensowny galimatjas.

Wykonanie aktorskie i reżyserja „Małżeństwa Loli", trąciły trochę amatorszczyzną Z niewielu wyjątkami, zespół „Ogniska" opracował swoje zadania niezbyt starannie, niektórzy aktorzy np., nie umieli odpowiednio swoich kwestyj (niepierwsze przedstawienie!) Sufler „wydzierał" się tak, że go było słychać w całej sali (głównie ostatni akt, choć nie brakowało tego i w poprzednich). Teatr, nawet t. zw. amatorski, to nie zabawa, to praca poważna wymagająca dla siebie wielkiego nakładu sił i odpowiedniego szacunku. Inaczej — szkoda czasu i wysiłków. Lepiej jedną jedyną sztukę na sezon dobrze opracować niż więcej — słabo.

Z poszczególnych wykonawców sztuki Zbierzchowskiego na wyróżnienie zasługuje przedewszystkiem odtwórca postaci Gzymsa (p. Radwan) bodajże najszczerszy, najbardziej przekonywujący ze wszystkich. Dobry jest również naogół radca, chwilami nawet bardzo trafny (gdybyż mniej liczył na suflera!), p. aptekarzowej przydałoby się trochę więcej groteskowości (niewyzyskany komizm postaci), p. radczyni więcej swobody i szczerości, zżycia się ze swoją postacią, unikania szablonów; Fijoł — obrzydliwie przeszarżowany, Loli — mniej patosu a więcej życia, w pierwszym akcie zwłaszcza, Józio ma momenty dużej prawdy i szczerości, inne szablonowe, sztuczne. Naogół przedstawia materjał aktorski dobry z szansami wyrobienia się w przyszłości. Aptekarz poprawny, piętnastoletnia pensjonarka zupełnie chybiona, sztuczna, recytująca swoje kwestje jak tabliczkę mnożenia. Winę ponosi tu głównie reżyserja.

Na zakończenie niniejszej recenzji z ostatniego przedstawienia w tym sezonie w „Ognisku Kolejowem", życzymy, pełnemu dobrych chęci, jego zespołowi powodzenia, które będzie zapewnione, pod jednym wszakże warunkiem: więcej pracy, więcej pietyzmu dla Sztuki przez wielkie S, jej umiłowania, mniej zaś drobnych ambicyj błyszczenia na podwyższeniu w świetle ramp i kinkietów wobec rzesz widzów **Zast.**

Osobliwa rewizja.

„Nasza Żizń" z dnia 4 b. m. podaje opis następującego ciekawego zdarzenia.

W nocy z 2 na 3 b. m. do mieszkania przedstawiciela Rosyjskiego Narod. Zjednoczenia p. A. Buturlina przybyło 15 policjantów, z komendantem policji na czele.

Gdy p. Buturlin po pośpiesznem ubraniu się wyszedł do gościnnego pokoju, p. komendant, wskazując na jakiś mechanizm leżący na stole „Co pan tu robi?", zapytuje. Ponieważ był to mechanizm licznika samochodowego p. Buturlin wyjaśnił jego znaczenie i zastosowanie, co jednak nie wystarczyło władzom, przeprowadzającym rewizję i... podejrzany aparat wraz z p. Buturlinem powędrował do komendy policji.

Po dłuższem oczekiwaniu do komendy przybył przedstawiciel prokuratury, któremu również p. Buturlin szczegółowo wyjaśnił znaczenie zagadkowego mechanizmu. W tym czasie do pokoju, w którym przebywał więzień wchodzi zegarmistrz Gendon, u którego przed paru miesięcami p. Buturlin nabył budzik bez dzwoniącego mechanizmu, który chciał dostosować do użyteczności licznika automobilowego.

Ujrzawszy zegarmistrza p. Buturlin wyjaśnia, że mechanizm ten właśnie nabył u Gendona.

I tu się sytuacja wyjaśnia. Gendon, chcąc otrzymać 10.000 zł. wyznaczonych za wykrycie sprawców zamachu na poselstwo sowieckie w Warszawie, doniósł policji o podejrzanym kupnie „mechanizmu zegarowego" przez p. Buturlina. P. Buturlin został natychmiast zwolniony, a całe zajście zakrawa raczej na humoreskę niż na zdarzenie prawdziwe.

Ciągnienie XXI Loterji Państwowej.

We wszystkich kolekturach są już do nabycia Losy Loterji Państwowej w cenie złotych 10 — za ćwiartkę losu. Ciągnienie w klasie I-szej w dniu 17 i 19 maja.

Wobec wielkich szans wygrania (co drugi los wygrywa) polecamy czytelnikom kupno losu Loterji Państwowej i życzymy szczęścia w grze.

—oo—

OFIARY:

Od p. Stanisława Lubelskiego na rzecz ociemniałych dzieci zł. 10 (dziesięć).

Na Komitet kolonij letnich dla dzieci gruźliczych przy W. T. P. złożyli tytułem ofiar:

1) na ręce p. d-ra płk. Dowbor-Markiewicza złotych 8 groszy 40 (ośm zł. 40 gr.),

2) na ręce p. Ławrynowiczowej od kwatermistrzostwa 1 p. p. Leg. złotych 10 (dziesięć zł.).

WIELKA
bo aż 20% zniżka cen na wirówki
„DIABOLO"

N 00	na 40 litrów	—	Zł. 190.—
N 0	„ 65 „	—	„ 260.—
N I	„ 120 „	—	„ 346.—
N II	„ 220 „	—	„ 600.—

Bezprocentowy kredyt do 12-tu miesięcy.
Nabywającym za gotówkę dodatkowo potrąca się 10%
SKŁAD MASZYN ROLNICZYCH
ZYGMUNTA NAGRODZKIEGO
Wilno, Zawalna 11-a.
Do nabycia na miejscu w składzie oraz u agentów firmy.

O spłatę długu angielskiego przez Wilno.

Poseł konserwatywny Soythy 30 kwietnia zainterpelował ministra Hendersona w sprawie zwrotu pożyczki miejskiej miasta Wilna, udzielonej magistratowi wileńskiemu jeszcze przed wojną, zapytując jakie są widoki porozumienia z rządem polskim w sprawie zwrotu tej pożyczki, która przeważnie znajduje się w rękach drobnych posiadaczy angielskich. Minister Henderson w odpowiedzi zaznaczył, że rokowania w sprawie uzyskania likwidacji tej zaległej pożyczki są w toku. Suma tej pożyczki wynosi dzisiaj około 20 miljonów złotych.

KRONIKA

Wtorek 6 Maja

Dziś: Jana Ap. Ew. w oleju
Jutro: Domiceli i Eufrozyny

Wschód słońca—g. 3 m. 58
Zachód „ —g. 19 m. 08

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologji U. S. B. w Wilnie z dnia 5/V—1930 roku.

Ciśnienie średnie w milimetrach: 762
Temperatura średnia: + 8° C
„ najwyższa: + 12° C
„ najniższa: — 1° C
Opad w milimetrach: —
Wiatr przeważający: północno-wschodni.
Tendencja barom.: stan stały.
Uwagi: pogodnie.

OSOBISTE

— **Prezydent Estonji dr. Strandman wojewodzie wileńskiemu.** Do p. wojewody Wł. Raczkiewicza przybył w dniu 5 b. m. na audjencję konsul honorowy republiki estońskiej w Wilnie p. Roman Ruciński, który zakomunikował p. wojewodzie z polecenia naczelnika Estonji dr. Strandmana, iż prezydent republiki estońskiej, wspominając z wdzięcznością o przyjęciu, jakiego doznał w czasie pobytu w Polsce podczas przejazdu przez ziemię Wileńską, ofiaruje p. wojewodzie fotografję swą, zaopatrzoną własnoręczną dedykacją.

Konsul Ruciński wręczył p. wojewodzie doskonałe zdjęcie fotograficzne dr. Strandmana dużych rozmiarów zaopatrzone stosownym napisem w języku francuskim. P. wojewoda prosił konsula Rucińskiego, ażeby za pośrednictwem rządu estońskiego złożył głowie republiki estońskiej uprzejme podziękowanie wojewody za pamięć.

— **P. Minister Prystor w Wilnie.** W dn. 3 i 4 b. m. bawił w Wilnie minister pracy i opieki społecznej p. Al. Prystor. Wczoraj p. minister powrócił do Warszawy.

ADMINISTRACYJNA

— **Kary administracyjne.** W dniu 29-go kwietnia Starosta Grodzki w Wilnie skazał za sprzedaż niestemplowanego mięsa: Sorę Załkind, Antokolska 93—1 na 7 dni bezwzględnego aresztu, Chaję Warner, właścicielkę straganu na rynku Drzewnym, zam. Cedrowa 11—8 na 7 dni aresztu bezwzględnego.

MIEJSKA

— **Delegacja Ministerstwa Skarbu przystąpiła do zbadania prac Wileńsk. Izby Skarbowej.** Wczoraj rannym pociągiem pośpiesznym przybyła z Warszawy do Wilna delegacja Ministerstwa Skarbu w osobach wiceministra Starzyńskiego i inspektorów ministerjalnych Świtalskiego i Hartmana.

W związku z licznemi odwołaniami od zbyt wysokich wymiarów podatku obrotowego za rok 1929 — delegacja zajmie się szczegółowem zbadaniem sprawności funkcjonowania aparatu wymiarowego w Wileńskiej Izbie Skarbowej oraz dokona inspekcji prac Izby, w całokształcie zarówno w Wilnie, jak i na prowincji.

Podczas swojej bytności w Wilnie reprezentanci centralnych władz skarbowych odbędą szereg konferencyj z przedstawicielami sfer przemysłowych i handlowych Wileńszczyzny.

Wiceminister dr. Starzyński zamieszkał w pałacu reprezentacyjnym i pierwszy dzień swego pobytu poświęcił lustracji wydziałów i urzędów Wileńskiej Izby Skarbowej.

Delegacja zabawi w Wilnie kilka dni, poczem uda się na prowincję.

— **Choroby zakaźne.** W ciągu ubiegłego tygodnia na terenie m. Wilna zanotowano 73 wypadki zasłabnięć na choroby zakaźne, w tej liczbie na tyfus brzuszny 4, plamisty 1, paratyfus 1, płonicę 12, błonicę 5, odrę 3, różę 5, ksztusiec 19, gruźlicę 17, jaglicę 3, gorączkę połogową 1, świnkę 1 i cholerę nostras 1.

Ogółem zanotowano 10 śmiertelnych wypadków przebiegu choroby, z czego 7 na gruźlicę.

LITERACKA

— **100-na Środa Literacka** w siedzibie Związku Literatów, Ostrobramska 9, odbędzie się jutro, 7 maja, o godz. 8 wiecz. Wypełni ją znakomita melorecytatorka Marja Balcerkiewiczówna, zaproszona z Warszawy przez Związek Literatów, przy akompanjamencie T. Szeligowskiego. P. M. Balcekriewiczówna wystąpi z programem, który ostatnio zjednał jej wielki sukces w Filharmonji Warszawskiej. Bogaty program składa się z utworów poezji polskiej i obcej: Maeterlincka, Björnsona, Konopnickiej, Staffa, Wierzyńskiego i wielu innych. Wstęp mają nietylko członkowie i sympatycy, ale i wprowadzeni goście.

— **VII Niedziela Kameralna** odbędzie się w Związku Literatów 11 maja punktualnie o godz. 8 wiecz. W programie Beethoven, Lefeld, Szeligowski.

— **Ejsmond i Modrakowska dla dzieci.** Wymienieni, znani dobrze Wilnu artyści wystąpią na wspólnym wiosennym poranku dla dzieci, którym przywiozą furę ślicznych opowiadań, piosenek i bajek. A więc dzieci i rodzice, uwaga: niedziela 11 maja w południe w „Lutni". Szczegóły w afiszach.

WOJSKOWA

— **Poborowi rocznika 1909,** których nazwiska zaczynają się od litery E, mają stawić się w dniu 8 maja. Prostuje się pod tym względem omyłkę w opublikowanym planie poborów, gdzie skutkiem błędu drukarskiego litera E wyszła niewyraźnie, przypominając literę F.

UNIWERSYTECKA

— **Z Wyższej Szkoły Instytutu Nauk. Bad. Eur. Wsch.** We środę dnia 7 b. m. o godz. 7—8 i w czwartek dnia 8 b. m. od godz. 5—7 profesor Tadeusz Kowalski z Krakowa będzie miał w lokalu Szkoły Zygmuntowska 2 trzy wykłady p. t. „Arabowie, Persowie i Turcy w dziejach i kulturze muzułmańskiego Wschodu" dostępne również i dla szerszej publiczności. Wstęp 50 groszy.

SPRAWY AKADEMICKIE

— **Z Koła Matematyczno-Fizycznego Sł. U. S. B.** We środę, dn. 7 maja o godz. 18.30 odbędzie się w Zakładzie Astronomji (Zakretowa 23) posiedzenie Sekcji Astronomicznej Koła z referatem P. Mag. W. Ehrenfeuchta na temat: „Teorja słońca w świetle hypotez Schmidta i Juljusa".

SPRAWY ROLNE

— **Zjazd Komisarzy Ziemskich.** W dniach 5 i 6 maja r. b. w Wileńskim Okręgowym Urzędzie Ziemskim pod przewodnictwem prezesa O. U. Z. Stanisława Łączyńskiego i inż. Kalinowskiego, urzędu wojewódzkiego p. J. Czerniewskiego oraz dyrektora Wileńskiego Oddziału Państwowego Banku Rolnego p. L. Maculewicza odbywa się zjazd Komisarzy Ziemskich okręgu wileńskiego.

SPRAWY ŻYDOWSKIE

— **Żydzi wileńscy proszą swych współwyznawców za oceanem o pomoc finansową.** Wileńska gmina żydowska zwróciła się z apelem do Żydów amerykańskich o przyjście z pomocą finansową 20.000 swoich współwyznawców na Wileńszczyźnie, którzy znajdują się w wyjątkowej nędzy, a w pierwszym rzędzie naskutek wzrastającego kryzysu ekonomicznego, który rujnuje warsztaty ich pracy.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ

— **3-go Maja w Związku Prac. P. T. i T.** Staraniem Zarządu Koła Miejscowego Wilno 1 Związku Pracowników P. T. i T. odbyła się dnia 3 maja 1930 r. o godz. 19-tej uroczysta akademja w lokalu Domu Ludowego przy ul. Metropolitalnej Nr. 1 z następującym programem: a) Odczyt o konstytucji 3 Maja wygłosił p. dr. Wiatr., b) Monologi humorystyczne wygłosili pp. dr. Wiatr i Żwikiewicz Jan, c) następnie została odegrana jednoaktowa sztuka p. t. „Ja zabójca". Zespół dramatyczny składał się z członków Związku. W czasie antraktów przygrywała orkiestra własna Związku P. T. i T.

Uroczystość zaszczycili swą obecnością p. wiceprezes Dyrekcji inż. Nowicki, p. naczelnik Urzędu Poczt.-Telegr. Wilno 1 Juljan Giecewicz oraz p. zastępca naczelnika Urzędu Poczt.-Telegr. Wilno 2 Michał Szebeko.

Uroczystość zakończona została tańcami. Wstęp był bezpłatny, sala była przepełniona przez pracowników pocztowych oraz wprowadzonych przez nich gości.

Przedstawienie wypadło dobrze, monologi były dowcipne i wesołe, orkiestra wykonała wiązanki historyczne i Legjonowe bardzo ładnie.

Tą drogą Zarząd Koła Miejscowego Wilno 1 składa podziękowania: prelegentowi p. dr. Wiatrowi, p. Stachaczowi, kapelmistrzowi orkiestr związkowej, p. Merwidowi jako przewodniczącemu zespołu dramatycznego oraz pp. Czyżowi Bohdanowi, Gołębiowskiemu Bolesławowi, Żwikiewiczowi Janowi Klusowi Władysławowi i pp. Zubelównie Eugenji i Kasprzyckiej Helenie.

ZEBRANIA I ODCZYTY

— **Z P. T-wa Eugenicznego** (walki ze zwyrodnieniem rasy). 8 maja kapitan Z. Tymański w poradni Eugenicznej (ul. Żeligowskiego 4) wygłosi odczyt na temat „Psychologja przestępcy". Początek o godz. 6-ej. Wstęp wolny.

— **Polskie T-wo Teozoficzne.** Odczyt p. t. „Życie wewnętrzne w świetle nowej psychologji" wygłosi p. Wanda Dynowska we środę 7-go b. m. o godz. 20 w sali „Domu Rosyjskiego" Mickiewicza 22 (brama obok wejścia do h. Bristol). Będą poruszane następujące zagadnienia: stosunek nasz do świata zewnętrznego i do życia w nas i poza nami, szczerość i kłamstwo, niewolnictwo i swoboda, twórczość i radość życia i droga do nich.

Bilety przy wejściu od 50 gr. do 2 zł.

— **Zarząd Sekcji Społeczno-Pedagogicznej T-wa Nowoczesnego Wychowania powiadamia,** iż we wtorek dn. 6.V. r. b. odbędzie się Zebranie w lokalu Szk. Powsz. Nr. 19 (Królewska 9) o godz. 6-ej wiecz. z następującym porządkiem dziennym.

I. Referat ks. dr. Antoniego Lewosza „Istota zjawisk religijnych".
II. Dyskusje.
III. Wolne wnioski.
Wstęp wolny dla członków i gości.

RÓŻNE

— **Wyjaśnienie.** W miejscowych dziennikach w dn. 2 maja r. b. ukazała się wzmianka, że Sąd Pokoju za nieprawne zgłoszenie w Kasie Chorych skazał w dn. 4 marca b. r. winnych oszustwa Lipską Annę i Lipskiego Teodora na 2 miesiące więzienia.

Wobec tego, że imię i nazwisko skazanego Teodora Lipskiego są identyczne z nazwiskiem Dyrektora Browaru S-ki Akc. „E. Lipski" niniejszem Kasa Chorych m. Wilna podaje do wiadomości, że wyrok powyższy nie dotyczy dyrektora wspomnianego browaru p. Teodora Lipskiego.

— **„Skrzydlata flota" po cenach zniżonych** Dyrekcja kinoteatru „Hollywood" prosi o powiadomienie, że w dniach 6 i 7 b. m. jako ostatnich wyświetlania obrazu p. t. „Skrzydlata flota", ceny biletów od godz. 4 do 6 zostaną zniżone do 1 zł. i 1 zł. 50 gr. Ponadto dla wycieczek szkolnych ponad 10 osób po 60 groszy od osoby.

TEATR i MUZYKA

— **Teatr Mejski na Pohulance.** Dziś przedstawienie zawieszone.

— **Widowiska z okazji Tygodnia Polskiej Macierzy Szkolnej.** W Teatrze na Pohulance odbędzie się szereg widowisk po cenach najniższych z okazji Tygodnia Polskiej Macierzy Szkolnej. W piątek 9 maja „Wielki człowiek do małych interesów" A. Fredry, w sobotę 10 maja po południu dla dzieci i młodzieży „Cudowny pierścień" Warneckiego, wieczorem „Krakowiacy i Górale" opera narodowa Kurpińskiego, w niedzielę 11 maja po południu „Cudowny pierścień", wieczorem „Błędny bokser" komedja W. Smólskiego. Bilety na wszystkie te widowiska sprzedaje kasa zamawiań 11—9 w. Ceny miejsc najniższe.

— **Teatr Miejski „Lutnia". Występ rewji wileńskiej.** Dziś wystąpi zespół rewji wileńskiej z premjerą aktualnej i wielce urozmaiconej rewji „Figliki majowe", składającej się z 15 obrazów. Nowa rewja pióra Drwicza, Mirskiego i Świętochowskiego zawiera aktualne piosenki, przeboje, monologi, skaetchy, rewellersy i produkcje taneczne, zespołu girls L. Winogradzkiej. Orkiestra jazzbandowa pod dyrekcją Szabsaja. Rewja wileńska wywołała żywe zainteresowanie. Ceny miejsc normalne. Bilety w kasie zamawiań dziś od godz. 11-tej rano. Początek o godz. 8 wiecz.

— **Popularny Koncert Wileńskiej Orkiestry Symfonicznej** odbędzie się we wtorek dn. 6 maja w ogrodzie Pobernardyńskim. Dyryguje p. Wiłkomirski. Początek o godz. 8-ej wieczorem.

RADJO

WTOREK, dnia 6 maja 1930.

11.58: Sygnał czasu z Warszawy. 12.05: Gramofon. 13.10: Komunikat meteorologiczny z Warszawy. 15.15: Odczyty dla maturzystów: 1) „Sprawa polska podczas wojny światowej", 2) „Polska współczesna". 16.10: Program dzienny. 16.15: Muzyka lekka. 17.00: Komunikat organizacyj społecznych. 17.15: „Mała skrzyneczka". 17.45: Koncert popularny. 18.45: „O emigracji polskiej we Francji" odczyt. 19.10: Program na środę i rozmaitości. 19.20: Transmisja opery z Katowic oraz komunikaty z Warszawy.

NA WILEŃSKIM BRUKU

Echa tragedji przy ulicy Pionierskiej.

W swoim czasie donosiliśmy o tragicznej śmierci Anny Marcewiczowej, zamieszkałej przy mężu z trojgiem małych dzieci przy ul. Pionierskiej Nr. 17 na Łosiówce.

W związku z tym wypadkiem, który miał miejsce podczas świąt Wielkiejnocy, policja zwłoki zmarłej zabezpieczyła i przekazała medycynie sądowej do zbadania przyczyny zgonu, zaś męża zmarłej Jana Marcewicza do czasu wyjaśnienia powodów zgonu, wobec poszlak osadzono w areszcie.

Dokonana sekcja zwłok nie skonstatowała na ciele ani w organach wewnętrznych zmarłej uszkodzeń, świadczących o gwałcie, któreby były przyczyną śmierci.

Natomiast znaleziono w żołądku pewną ilość alkoholu, co przypuszczalnie przy wątłej budowie ciała stało się powodem zatrucia zniszczonego przedwcześnie organizmu.

Wskutek takich wyników badań lekarskich, Marcewicza uwolniono z pod zarzutu dokonania zbrodni żonobójstwa i przywrócono mu wolność.

Nieznany topielec wydobyty z Wilji.

Bronisław Wojejszo, zamieszkały przy ul. Podgórnej 18, wydobył z Wilji trupa nieznanego mężczyzny w wieku około lat 30.

Topielec jest średniego wzrostu o ciemno blond włosach.

Ubrany jest w koszulę płócienną w białoniebieskie prążki i drugą barchanową w paski czerwono-granatowe, czarny garnitur marynarkowy i płócienny płaszcz.

Na nogach ma czarne wojskowe trzewiki sznurowane.

Zwłoki zabezpieczono.

Lotne futra.

Z mieszkania Abrama Kagana (ul. Bosaczkowa 7) nieujawnieni złoczyńcy skradli damskie palto karakułowe na czarnej podszewce z mogramem S. K. oraz męskie futro ogólnej wartości 1250 zł. Złodziei narazie nie ujęto.

Okradzeni w czasie snu.

Do mieszkania Szymona Tomaszewicza we wsi Kropiwnica Nr. 13 w czasie snu domowników wdarli się złoczyńcy, którzy z szafy skradli znajdującą się tu garderobę męską i damską wartości 300 zł.

Amatorka cudzych dolarów.

Rebece Gromnik (ul. W. Pohulanka 17) skradziono 27 dolarów.

Uwiadomiona o tem policja odszukała sprawczynię kradzieży w osobie Bronisławy Korczukowskiej, od której część gotówki odebrano. Resztę pieniędzy złodziejka zdążyła zużytkować na swoje potrzeby.

Rowerzysta pod autobusem.

Autobus Nr. 38171 prowadzony przez kierowcę Władysława Chylińskiego (ul. Ostrobramska 25) nawprost Komendy Placu na ul. Kościuszki wpadł na jadącego na rowerze kaprala 6 p. p. leg. Aleksandra Raczkowskiego. Kapral Raczkowski doznał ogólnego potłuczenia ciała, rower zaś wartości 340 zł. został połamany.

Dwie ofiary samochodów.

Taksówka Nr. 128 prowadzona przez kierowcę Stefana Niedźwieckiego przy zbiegu ulicy Mickiewicza i Orzeszkowej najechała na przebiegającego przez jezdnię 5-letniego Józefa Lewina (ul. Subocz 8).

Lekarz pogotowia stwierdziwszy lekkie uszkodzenie ciała udzielił dziecku doraźnej pomocy.

— Edmund Czarnecki (Warszawa, ul. Łucka 6) prowadząc auto Nr. 14290 poturbował przechodzącą przez jezdnię Anę Łowkisównę, zamieszkałą przy ul. Sołtańskiej 22.

Poszukiwany złoczyńca w potrzasku.

W niedzielę funkcjonarjusze wydziału śl. ujęli ściganego przez władze niejakiego Bolesława Ławrynowicza, nigdzie niezameldowanego.

Ławrynowicz ma na sumieniu dokonane oszustwo i przywłaszczenie.

Pożar w Markuciach.

W podmiejskiej wsi Markucie powstały pożar strawił stodołę, chlew i skład, należące do Jerzego Tomaszewicza.

LOSY

21-ej Polskiej Państwowej Loterji Klasowej

są już do nabycia u wszystkich kolektorów.

Cena całego losu w każdej klasie Zł. 40, ćwiartki Zł. 10.

Co drugi los wygrywa. Co drugi los wygrywa. Co drugi los wygrywa.

Ciągnienie w klasie pierwszej dnia 17-go i 19-go maja.

Kino Miejskie SALA MIEJSKA Ostrobramska 5.

Od dn. 6 do 8 maja 1930 r. włącznie będą wyświetlane filmy: **„Plac Waszyngtona 13"** Dramat w 9-ciu aktach.

W rolach głównych: **ALICE JOYCE i JEAN HERSHOLT.**

Nad program: 1) **Pocztowe Przysposobienie Wojskowe w Wilnie.**
2) **Kronika filmowa Polskiej Agencji Telegr. Nr. 59 — 1930 roku.**

Kasa czynna od godz. 3 m. 30. — Początek seansów od g 4-ej. — Następny program: **„Zew Północy".**

Pierwszy Dźwiękowy Kino-Teatr **„HELIOS"** Wileńska 38.

Premjera! Gigantyczny przebój dźwiękowy! Coś, czego się jeszcze nie widziało! Cud najnowszej techniki! Premjera!

BIAŁE CIENIE

Dźwiękowo-śpiewne arcydzieło dramatyczne: wzruszająca opowieść miłosna. Takiego filmu nie wolno nie widzieć!

Nad program: Występ światowej sławy barytona **Titta Ruffo** w op. „Cyrulnik Sewilski". Atrakcja śpiewna.

Ze względu na wysoką wartość artystyczną **DLA MŁODZIEŻY DOZWOLONE.**

Uprasza się o przybycie na początek seansów o godz. 4, 6, 8 i 10 wiecz.

Balkon 1 zł. Parter od 1 zł. 50 gr. Na premjerę honorowe bilety nieważne.

Dźwiękowe kino **„HOLLYWOOD"** Mickiewicza 22. Aparat amerykański światowej sławy „Pacent".

Dziś ostatni dzień! Od godziny 4-ej do 6-ej ceny miejsc na parterze od 1 do 1.50.

Epokowy film dźwiękowy z udziałem znakomitego **RAMONA NOVARRO** i czarującej **ANITY PAGE** **SKRZYDLATA FLOTA**

W filmie tym bierze udział cała eskadra lotnicza U.S.A. pod dowództwem Nowarro, który zaimponuje publiczności swoją odwagą w czasie niebezpiecznych manewrów. Nad program wszechświatowej sławy baryton włoski **TYTO RUFFO** wykona arje z opery „Otello". Początek seansów: 4, 6, 8 i 10.25.

KINO **Piccadilly** Wielka 42. Tel. 17-86.

Dziś! Największy przebój! — — Cudo-sensacja wszechświatowa! — 5 gwiazd w jednym filmie

Czterech djabłów Wstrząsający dramat erotyczny podług głośnej powieści H. Banga. Śmiertelna walka o miłość i życie. W rol. gł. bohaterka obrazów „Wschód Słońca" i „Siódme Niebo" bogini ekranu **JANETT GAYNOR.** Reżys. genjalnego F. Murnau. Sceny o szalonem napięciu nerwów. Śmiertelny skok z pod kopuły cyrku. Miljon dolarów to koszt tego arcydzieła. Każdy niech śpieszy zobaczyć.

KINO **LUX** Mickiewicza 11.

Film ze śpiewem!
Wszechświatowy sukces! Na ogólne żądanie publiczn. największe nieśmiert. arcydzieło **HR. LWA TOŁSTOJA.**

ZMARTWYCHWSTANIE Niesłychanie emocjon. dramat miłości i poświęcenia.

W roli „Katiuszy" sława ekranu **Dolores Del Rio,** w roli „Niechludowa" **Rod la Rocque.**
Początek o godz. 4-ej. Ceny od 40 gr. Podczas seansów znany artysta wykona szereg pieśni rosyjskich.

Kino Kolejowe **OGNISKO** (obok dworca kolejow.)

DZIŚ i dni następnych **do 9 maja** włącznie arcydzieło filmowe

ZEMSTA HRABIEGO MONTE CHRISTO dramat w 12 aktach podług głośnej powieści **Al. Dumasa.**

W rolach głównych: **JEAN ANGELO, BERNARD GOETZKE i LIL DAGOWER.**
Początek seansów o g. 6, w Niedz i Święta o g. 4.

KINO TEATR **SPORT** Wielka 36.

Od CZWARTKU 1-go maja b. r. **William Desmond** ulubiony bohater filmów sensacyjno-salonowych w swym najnowszym dramacie, pełnym intryg i tajemnic p. t.

„DJABELSKI PAZUR" NAD PROGRAM **„WIOSENNE SPORTY"**

Bilety honorowe nieważne. — Ze względu na wielkie koszta tego filmu, ceny biletów nieco podwyższone

---

Ogrodzenia

z gwarantowanego drutu ocynkowanego, tanie, trwałe i estetyczne

ZJEDNOCZONYCH FABRYK TERPENTYNY „TEREBENTHEN"

Przedstawicielstwo 0

M. JANKOWSKI, Wilno, Świętojańska 9.

IWONICZ-ZDRÓJ

ZAKŁAD ZDROJOWO-KĄPIELOWY I KLIMATYCZNY

NAJSILNIEJSZA SOLANKA JODOWA, SZCZAWA ŻELAZISTA. ŹRÓDŁO SIARCZANE, ZNAKOMITA BOROWINA

Województwo Lwowskie, Powiat Krosno

Sezony od 1 maja—Nowy Zarząd

Komisja Uzdrowiskowa.

NAJTANIEJ kupuje się dobre towary u **Głowińskiego.**

Polecamy markizety, jedwabie, jedwabie sztuczne, satyny deseniowe, perkale oraz pończochy i skarpetki modne.

Uwaga! — Wileńska 27.

PIANINA do wynajęcia. Reperacja i strojenie Ul. Mickiewicza 24—9. Est o. 2231

Ogłoszenie o przetargu

Magistrat m. Wilna ogłasza przetarg.

I. Na dostawę 1200 m^3 kamienia brukarskiego.

II. Na dostawę żwiru i odwiezienie ziemi przy robotach brukarskich (żwiru w ilości około 2000 m^3 i ziemi około 1500 m^3).

III. Na dostawę materjałów chodnikowych w ilości około 96.000 szt. i odwiezienie gruzu, materjałów, ziemi i dowiezienie piasku przy robotach chodnikowych w ilości około 20.000 m^2 chodnika.

Termin składania ofert upływa dnia 14.V.1930 r. godz. 12. Stający do przetargu winni złożyć wadjum w kwocie 3 proc. od sumy przypuszczalnej wartości dostawy. Wadjum winno być złożone w gotowiźnie lub papierach pupilarnych w Kasie Miejskiej i kwit dołączony do oferty.

Na każdy rodzaj dostawy (§ I, II, III) należy złożyć oddzielną ofertę. Do oferty dołączyć należy deklarację, iż znane oferentowi warunki przetargu i dostawy, oferent przyjmuje i za obowiązujące je uznaje.

Magistrat zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru dostawcy bez względu na wysokość oferowanych cen jednostkowych.

Ofertę należy składać do dnia 14.V 1930 r. do godz. 12-ej ppoł do Sekcji Technicznej pokój Nr. 52.

Niemirów-Zdrój WOJ. LWOWSKIE.

Początek sezonu od 10-go maja.

LECZNICZA WODA DO PICIA **„ALEKSANDRA"** ZNAKOMITA **„BOROWINA"**

Wysyłka na zamówienie.
Do nabycia we wszystkich aptekach.

KAWIARNIA „Królewianka" ul. Królewska 9.

Wydaje śniadania, obiady i kolacje — zdrowe, tanio i obficie. Zimne i gorące zakąski. Piwo. Gabinety. Dla stołujących się miesięczna zniżka.

Konkurencja nie cenami lecz **jakością** jest dewizą naszej długie-lata istniejącej firmy

APARATY FOTOGRAFICZNE

w największym wyborze

Busch

Voigtländer

Zeiss Ikon

jak również **wszelkie artykuły fotograficzne** w składzie fabrycznym

„OPTYK RUBIN"

Wilno, ul. Dominikańska 17, telefon 10-58.

Najstarsza firma w kraju (egzyst. od r. 1840).

LOSY

1 klasy 21 Loterji Państwowej są u nas do nabycia

Niebywała okazja do wzbogacenia się!

Główna wygrana Zł. 750.000

Ogólna suma wygranych **Zł. 32.000.000**

Szanse kolosalne, bo połowa wygranych i dwie premje. — Ryzyko minimalne!

Cena niezmieniona:

1/4 zł. 10	2/4 zł. 20	3/4 zł. 30	1/1 zł. 40

Uszczęśliwiliśmy już tysiące, tysiące rodzin

Zł. 400.000

premja 19-ej Loterji Państwowej padła u nas

Zł. 350.000

główna wygrana 20 Lot. Państw. również padła u nas

Jedyna największa, najstarsza i prawdziwie najszczęśliwsza kolektura w Polsce

E. LICHTENSTEIN i S-ka

WILNO, WIELKA 44.

CENTRALA KOLEKTURY:
Warszawa, Marszałkowska 146.

Konto P. K. O. 81.051. Firma egz. od 1835 r.

Łaskawe listowne zamówienia załatwiamy odwrotną pocztą, wysyłając losy i czeki na P. K. O. dla opłacenia przypadającej należności.

Ogłoszenie.

Okręgowa Dyrekcja Kolei Państwowych w Wilnie przy ul. Słowackiego Nr. 2, podaje do wiadomości, że w dniu 30 maja 1930 r. odbędzie się przetarg publiczny na dostawę w ciągu okresu rocznego około 2.000 sztuk skrzynek wagonowych do nalepek stacyjnych.

Informacyj udziela dział zakupów Wydziału Zasobów (III piętro, pokój 38) w dnie urzędowe od godziny 12-ej do 14-ej.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Wilnie Juljan Mościcki, zamieszkały w Wilnie przy ul. Wileńskiej 25 m. 10, zgodnie z art 1030 U.P.C. podaje do wiadomości publicznej, że w dniu 8 go maja 1930 roku, o godzinie 10 rano, w Wilnie przy ul. Mickiewicza 22 m. 19, odbędzie się sprzedaż z licytacji należącego do Eljasza Ginsburga majątku ruchomego, składającego się z urządzenia domowego, oszacowanego na sumę zł. 507, na zaspokojenie pretensji Abrama Zeffa i innych w sumie zł. 800 z %% i kosztami.

Komornik Sądowy (—) J. MOŚCICKI.

DRUSKIENIKI OMEGA

Czerwiec ceny zniżone

Kuchnia znakomita, djetetyczna. — Informacje: Warszawa, ul. Foksal 15, telefon 111/85 lub Kielce, D wa Komendzina.

DO RYBOŁÓWSTWA WĘDKI, ŻYŁKI, HACZYKI, SIATKI i t p.
Sklep materjałów piśmiennych **J. Arkina** WILNO, ul. Wileńska 32.

---

2 000 mtr.

krep-meteoru w kolorach różnych.

OTO MAMY KILKA TANICH DNI

WYPRZEDAŻY

PO CENIE DALEKO NIŻSZEJ OD KOSZTÓW PRODUKCJI, A MIANOWICIE:

Zł. 14 za metr.

PROSIMY ZDECYDOWAĆ SIĘ
I WE WŁASNYM INTERESIE PRZYBYĆ
ZARAZ

K. Rutkowski i J. Domagała

Wielka 47. **Tel. 14-02.**

Meble.

Wykwintny gabinet mahoniowy i pokój sypialny najnowszych modeli, 15-letni materjał, do sprzedania na raty (Eksponaty z wystawy). Subocz 19. Tel. 198. „Pomoc Pracy" Wzorowe warsztaty. 1602

Akuszerka Marja Brzezina

przyjmuje od 9 rano do 7 w. ul. Mickiewicza 80 m. 4. W. Zdr. № 3093

Każdą sumę

gotówki lokujemy solidnie pod zabezpieczenie wekslowe i hipoteczne.

Dom H-K. „ZA HĘTA" Mickiewicza 1, tel. 9 05

Do egzaminów

konkursowych Politechniki, szkół technicznych i korpusów Kadetów oraz do wszystkich klas gimnazjum przygotowuje rutynowany pedagog. Zakretowa 9 m. 5. Od 3 5 pp.

Poszukuję posady

do sklepu lub cukierni jako ekspedjentka z kaucją. Lat 24 Olga Zagorska. Portowa 28, sprawdzić u dozorcy.

Okazyjnie

z powodu wyjazdu do sprzedania **MEBLE** pokój jadalny, biurko, stary klawikord. Oglądać do godz. 11-ej i pomiędzy 15-17. Adres w Redakcji pod M. K.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Jagiellońska 3. Telefon 99. Czynne od godz. 9—3 ppoł. Naczelny redaktor przyjmuje od godz. 2—3 ppoł. Redaktor działu gospodarczego przyjmuje od godz. 6—7 wiecz. we wtorki i piątki. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 12—2 ppoł. Ogłoszenia przyjmują się od godz. 9—3 i 7—9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. Nr. 80.750. Drukarnia — ul. Ś-to Jańska 1. Telefon 3-40.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnoszeniem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. **CENA OGŁOSZEŃ:** Za wiersz milimetrowy przed tekstem — 40 gr., w tekście I, II str. — 30 gr., III, IV, V, VI — 35 gr., za tekstem — 15 gr., kronika reklamowa - komunikaty — 1.00 zł. za wiersz redakcyjny, ogłoszenia mieszkaniowe — 30 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne — 50% drożej, z zastrzeżeniem miejsca—25% drożej, w numerach niedzielnych i świątecznych—[illegible] % drożej, zagraniczne—[illegible] drożej, [illegible] — 25% drożej. Dla poszukujących pracy 30% zniżki. Za numer dowodowy 20 gr. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy, za tekstem 10-cio łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Wydawca „Kurjer Wileński" S-ka z ogr. odp. Druk. „Znicz", Wilno, ul. Ś-to Jańska 1, telefon 3-40. Redaktor odpowiedzialny Antoni Wiszniewski